

Xəzər dənizində fəvqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş

Bundan sonra Tərəflər adlandırılacaq Azərbaycan Respublikası, İran İslam Respublikası, Qazaxıstan Respublikası, Rusiya Federasiyası və Türkmənistanın hökumətləri,

Xəzəryanı dövlətlər və onların xalqları arasında dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərindən çıxış edərək və onların gələcək inkişafına dair istəklərini vurğulayaraq,

fəvqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması üzrə yardımın göstərilməsi sahəsində BMT-nin və digər beynəlxalq təşkilatların rolunu qeyd edərək,

Tərəflərdən birinin dövlətinin qüvvələri hesabına aradan qaldırılması mümkün olmayan, qarşısının alınması və aradan qaldırılmasında Tərəflərin dövlətlərinin əlaqələndirilmiş fəaliyyətinin həyata keçirilməsini tələb edən, təbii və texnogen xarakterli fəvqəladə halların yaranması ehtimalını qəbul edərək,

fəvqəladə halların yaradacağı təhlükəni dərk edərək,

Xəzər dənizinin dəniz ətraf mühitinin mühafizəsi haqqında 4 noyabr 2003-cü il tarixli Çərçivə Konvensiyasının (Tehran Konvensiyası) müddəalarını nəzərə alaraq,

Xəzər dənizinin unikal ekosisteminin qorunması üzrə gələcək nəsillər qarşısındakı məsuliyyətlərini dərk edərək,

fəvqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması məsələləri üzrə elmi-texniki əməkdaşlığın inkişafına səy göstərərək,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

**Maddə 1
Anlayışlar**

1. Hazırkı Sazişdə istifadə olunan anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

“fövqəladə hal” – insan tələfatına, insanların sağlamlığına, ətraf mühitə, istehsalat və sosial infrastruktur obyektlərinə zərər gətirən, əhəmiyyətli dərəcədə maddi itkiyə və həyat fəaliyyəti şəraitinin pozulmasına səbəb olan və ya səbəb ola biləcək qəza, bədbəxt hadisə, eləcə də təbii və ya texnogen xarakterli fəlakət nəticəsində yaranmış vəziyyət;

“sorgu edən Tərəf” – digər Tərəflərə yardım dəstəsi, avadanlıq və təminat materiallarının göndərilməsi sorğusu ilə müraciət edən Tərəf;

“Təmin edən Tərəf” – Sorgu edən Tərəfin yardım dəstəsi, avadanlıq və təminat materiallarının göndərilməsi ilə bağlı sorğusunu təmin edən Tərəf;

“fövqəladə hal ərazisi” – fövqəladə halın baş verdiyi rayon;

“səlahiyyətli orqan” – hazırkı Sazişin həyata keçirilməsi ilə bağlı fəaliyyətlərin əlaqələndirilməsi üçün hər bir Tərəfin təyin etdiyi orqan;

“fövqəladə halların aradan qaldırılması” – fövqəladə hal baş verən zaman həyata keçirilən və insanların xilas edilməsinə, sağlamlıqlarının qorunmasına, ətraf mühitin mühafizəsinə, zərərin və maddi itkilərin azaldılmasına, həmçinin fövqəladə hal ərazisinin lokallaşdırılmasına yönəlmiş qəza-xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işlər;

“yardım dəstəsi” – Təmin edən Tərəfin yardım üçün göndərdiyi və zəruri avadanlıqlarla təchiz etdiyi mütəxəssislər dəstəsi;

“avadanlıq” – qəza-xilasetmə işlərinin həyata keçirildiyi müddətdə yardım dəstəsinin həyat fəaliyyəti üçün zəruri olan materiallar, nəqliyyat və texniki vasitələr, yardım dəstəsinin təchizatı və dəstə üzvlərinin şəxsi ləvazimatları, həmçinin dərman vasitələri və tibbi preparatlar;

“təminat materialları” – fövqəladə hal nəticəsində zərərçəkmiş əhali arasında təmənnəsiz olaraq paylanılmaq üçün nəzərdə tutulmuş maddi vasitələr;

“fövqəladə halların qarşısının alınması” – fövqəladə halların baş verməsi riskinin və onların insanların sağlamlığına və ətraf mühitə təsirinin maksimum dərəcədə azaldılmasına yönəlmiş kompleks önleyici tədbirlər;

“tranzit dövlət” – Sorğu edən Tərəfin dövləti istisna olmaqla, ərazisi vasitəsilə yardım dəstəsinin, avadanlıq və təminat materiallarının tranzit olaraq daşındığı hər hansı bir Tərəfin dövləti.

Maddə 2 **Əhatə dairəsi**

1. Hazırkı Saziş Xəzər dənizində təbii və texnogen xarakterli fəvqəladə hallar baş verdiyi halda Tərəflər arasındakı əməkdaşlığı tənzimləyir.

2. Hazırkı Saziş Xəzər dənizində baş verən, lakin Tərəflərdən hər hansı birinin öz qüvvələri hesabına aradan qaldırılması mümkün olmayan və bunun nəticəsi olaraq həmin Tərəfin yardım üçün digər Tərəfə və ya Tərəflərə müraciət etdiyi fəvqəladə halların qarşısının alınması və/və ya aradan qaldırılması məqsədi ilə tətbiq edilir.

Hazırkı Saziş Sorğu edən Tərəfin onun quru ərazisində baş verən fəvqəladə halın Xəzər dənizinə mənfi təsir göstərə biləcəyini hesab etdiyi hal zamanı da tətbiq edilir.

Maddə 3 **Prinsiplər**

Tərəflər, dövlətlərinin milli qanunvericiliklərinə və ümumi qəbul edilmiş beynəlxalq normalara müvafiq olaraq fəvqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması sahəsində əməkdaşlığı aşağıdakı prinsiplərə əsaslanaraq həyata keçirirlər:

- 1) bərabərlik və qarşılıqlılıq;
- 2) dövlətdaxili səviyyədə qərar qəbul etməkdə müstəqillik;
- 3) öz imkanlarına müvafiq olaraq Tərəflərin yardım göstərməsi;
- 4) irqi, etnik, dini, siyasi və digər amillər üzrə ayrı-seçkilik yaratmadan təminat materiallarının zərərçəkmiş insanlar arasında paylanması.

Maddə 4

Əməkdaşlığın formaları

Hazırkı Saziş çərçivəsində Tərəflərin əməkdaşlığı aşağıdakıları nəzərdə tutur:

- Fövqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması üzrə əməkdaşlıq sisteminin yaradılması və təkmilləşdirilməsi;
- Fövqəladə halların proqnozlaşdırılması və monitorinqi üzrə Tərəflərin əməkdaşlığı;
- Digər Tərəfə təsir edə bilən fövqəladə halın baş verməsi riski barədə məlumatlandırma (xəbərdarlıq etmə);
- Fövqəladə halların aradan qaldırılması zamanı yardımın göstərilməsi;
- Yardım dəstəsinin təchiz olunmasında zəruri qarşılıqlı yardımın göstərilməsi;
- Fövqəladə hallar zamanı davranış hazırlığının təşkili üzrə təcrübə mübadiləsi;
- Fövqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması sahəsində məlumatın, elmi-texniki ədəbiyyatın, tədqiqat işlərinin nəticələrinin və texnologiyaların mübadiləsi;
- Birgə konfransların, işçi iclasların, təlim və məşqlərin, ixtisaslaşmış sərgilərin keçirilməsi;
- Təhsil müəssisələrində mütəxəssislərin hazırlanması, təlim iştirakçılarının, müəllimlərin, alim və mütəxəssislərin mübadiləsi;
- Tərəflərin razılığı ilə fövqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması sahəsində digər fəaliyyət növləri.

Maddə 5

Səlahiyyətli orqanlar

1. Hazırkı Sazişin həyata keçirilməsi məqsədi ilə Tərəflər aşağıdakı səlahiyyətli orqanlarını təyin edirlər:

Azərbaycan Respublikasından – Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi;

İran İslam Respublikasından – İran İslam Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi (Böhranların İdarə Olunması üzrə Milli Təşkilat);

Qazaxıstan Respublikasından – Qazaxıstan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi, Qazaxıstan Respublikasının Sərmayələr və İnkişaf Nazirliyi;

Rusiya Federasiyasından – Rusiya Federasiyasının Mülki Müdafiə, Fövqəladə Hallar və Təbii Fəlakətlərin Nəticələrinin Aradan Qaldırılması Nazirliyi, Rusiya Federasiyasının Nəqliyyat Nazirliyi;

Türkmənistandan – Türkmənistanın Müdafiə Nazirliyi (Mülki müdafiə və fəvqəladə hallar Baş idarəsinin fəvqəladə hallar və xilasetmə işləri İdarəsi).

2. Başqa səlahiyyətli orqan təyin edildikdə və ya onların adlarında dəyişiklik olduğu halda Tərəf digər Tərəfləri məlumatlandırmaq üçün Depozitarini bu barədə məlumatlandırır.

Maddə 6

Yardım göstərilməsi üçün sorğu

1. Yardım Tərəfin yazılı sorğusu əsasında göstərilir. İstisna hallarda sorğu şifahi şəkildə edilə və daha sonra yazılı olaraq təsdiqlənə bilər. Yardım göstərilməsi barədə sorğuda Sorğu edən Tərəf aşağıdakı məlumatları qeyd edir:

a) Fövqəladə halın yeri, baş vermə vaxtı, miqyası və fəvqəladə hal ərazisinin cari vəziyyəti;

b) Sorğu göndərilən zamanadək görülmüş tədbirlər, tələb olunan yardımın dəqiq təsviri, fəvqəladə halların aradan qaldırılması zamanı prioritetlərin müəyyən edilməsi.

2. Sorğu alan Tərəf ən qısa zamanda Sorğu edən Tərəfi öz imkanları, yardımın ölçüsü və göstərilməsi şərtləri və ya yardım göstərmənin mümkün olmaması barədə məlumatlandırır.

3. Sorğu edən Tərəf, imkan daxilində, bu maddənin 1-ci bəndində qeyd olunmuş məlumatları yeniləyir və onları dərhal Təmin edən Tərəfə ötürür.

Maddə 7

Fövqəladə hallar zamanı əlaqələndirmə və qarşılıqlı fəaliyyət

1. Sorğu edən Tərəfin dövlətinin ərazisində yardım dəstələrinin fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi, ona rəhbərlik və nəzarət Sorğu edən Tərəfin səlahiyyətli orqanı tərəfindən bu dəstələrin rəhbərləri vasitəsilə həyata keçirilir.

2. Sorğu edən Tərəf yardım dəstələrinin rəhbərlərinə fövqəladə hal ərazisindəki vəziyyət, operativ ştabın təşkili üçün yer və tərcüməçilər barədə operativ məlumat verir, həmçinin yardım dəstələrinin təhlükəsizliyini və tibbi xidməti təmin edir, onları rabitə vasitələri ilə təchiz edir.

3. Yardım dəstələrinin Sorğu edən Tərəfin dövlətinin ərazisində qalma müddəti müvafiq Tərəflər arasında razılaşma ilə müəyyən edilir.

4. İşlər bitdikdən sonra yardım dəstəsinin rəhbəri Sorğu edən Tərəfin dövlətinin səlahiyyətli orqanına öz dəstələrinin fövqəladə halların aradan qaldırılmasına yönəlmiş fəaliyyəti və işlərinin nəticələri barədə hesabat təqdim edir.

Maddə 8

Tranzit

1. Tranzit Tərəf dövlətinin milli qanunvericiliyinə və beynəlxalq hüquq normalarına müvafiq olaraq, öz ərazisi vasitəsilə yardım dəstələrinin, avadanlıq və təminat materiallarının maneəsiz tranzitini təmin edir, həmçinin aşağıda qeyd olunan məsələləri asanlaşdıracaq zəruri hüquqi və inzibati tədbirləri görür:

a) fövqəladə halların aradan qaldırılmasına cəlb olunan bütün növ nəqliyyat vasitələrinin onun dövlətinin ərazisinə gəlməsini, onlardan istifadə edilməsini və getməsini;

b) fəvqəladə halların aradan qaldırılması üçün yardım dəstələrinin, avadanlıq və yardım materiallarının öz dövlətinin ərazisinə, ərazisi vasitəsilə və ərazisindən sürətli daşınmasını.

2. Təmin edən Tərəf yardım dəstəsinin hərəkət marşrutu, avadanlıq və yardım materiallarının çatdırılma marşrutları barədə Tranzit Tərəfin dövlətini məlumatlandırır.

Maddə 9

Yardım dəstəsinin Sorğu edən Tərəfin dövlətinin ərazisinə daxil olması, oranı tərk etməsi və orada qalması

1. Təmin edən Tərəfin səlahiyyətli orqanı yardım dəstəsinin Sorğu edən Tərəfin dövlətinin və/və ya Tranzit Tərəf dövlətin ərazisinə gəlməsindən əvvəl yardım dəstəsinin üzvlərinin şəxsiyyətlərini müəyyən edən sənədlərin təfərrüatlarının qeyd olunduğu siyahını Sorğu edən Tərəfə və/və ya Tranzit Tərəf dövlətə göndərir.

2. Sorğu edən Tərəf və Tranzit Tərəf dövləti öz dövlətlərinin mill qanunvericiliklərinə və beynəlxalq öhdəliklərə uyğun olaraq, Təmin edən Tərəfin yardım dəstəsinin giriş və çıxışla bağlı prosedurları keçməsinə ilk növbədə təmin edir.

3. Yardım dəstəsinin üzvləri Tərəflər arasında razılaşdırılmış keçid məntəqələrindən, şəxsiyyəti müəyyən edən və bu qismdə Sorğu edən Tərəfin və ya Tranzit Tərəfin dövləti tərəfindən tanınan, etibarlı sənədlərlə Sorğu edən Tərəfin və ya Tranzit Tərəfin dövlətinin ərazisinə girir və ərazisindən çıxır.

4. Lazım olduğu təqdirdə, Sorğu edən Tərəf və Tranzit Tərəf dövləti yardım dəstəsinin üzvləri üçün ən qısa zamanda viza rəsmiləşdirməsini təmin edir.

5. Yardım dəstəsinin tərkibində xilasetmə itlərinin daşınması proseduru və onların Sorğu edən Tərəfin dövlətinin və ya Tranzit Tərəf dövlətin ərazisində qalması Sorğu edən Tərəfin dövlətinin və tranzit dövlətin karantin qaydalarına uyğun olaraq müəyyən edilir.

6. Yardım dəstələrinin üzvləri Sorğu edən Tərəfin dövlətinin və Tranzit dövlətin ərazilərində olduqları müddətdə müvafiq dövlətlərin milli qanunvericiliyinə riayət edirlər.

7. Sorğu edən Tərəf yardım dəstələrinin, avadanlıq və təminat materiallarının fəvqəladə hal ərazisinə dərhal çatması üçün hər tərəfli yardım göstərir.

8. Yardım dəstələri fəvqəladə hal ərazisinə gəldiyi andan ən azı 72 saat ərzində müstəqil fəaliyyət göstərməyə hazır olmalıdırlar. Bu müddətin başa çatmasından sonra Tərəflər arasında başqa şəkildə razılaşdırılmadığı təqdirdə, Sorğu edən Tərəf yardım dəstəsini onun işi üçün zəruri olan ehtiyatlarla təmin edir.

9. Sorğu edən Tərəf yardım dəstəsinə verilən ərzaq məhsullarının və ilkin zərurət mallarının təhlükəsizliyini təmin edir.

Maddə 10 **Hava nəqliyyatından istifadə**

1. Yardım dəstələri, avadanlıq və təminat materialları hava nəqliyyatı vasitəsilə daşıma bilər.

2. Hava nəqliyyatı vasitəsindən istifadə ilə bağlı qərar qəbul edildiyi zaman Təmin edən Tərəfin dövlətinin səlahiyyətli orqanı Sorğu edən Tərəfi və Tranzit Tərəf dövlətləri hava gəmisinin növü və tanınma nişanı, uçuşun marşrutu, təyinat hava limanı, ekipaj üzvlərinin sayı, vəzifə öhdəlikləri göstərilməklə sərnişinlərin siyahısı və yükün növü barədə məlumatlandırır.

3. Uçuşlar Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının (ICAO) qaydaları və Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericilikləri əsasında həyata keçirilir.

4. Hazırkı Sazişə uyğun olaraq yardımın göstərilməsində iştirak edən Təmin edən Tərəfin dövlətinin hava gəmisi uçuş, enmə, havaya qalxma, qalma müddəti ərzində dayanacaqda qalmaq və naviqasiya xidmətləri ilə bağlı Sorğu edən Tərəfin və Tranzit Tərəf dövlətlərinin bütün növ vergilərindən azad edilir.

5. Təmin edən Tərəfin dövlətinin hava gəmisinin yanacağı və texniki xidməti ilə bağlı xərclərinin əvəzinin ödənilməsi müvafiq Tərəflər arasında əldə olunan razılıq əsasında həyata keçirilir.

Maddə 11 **Su nəqliyyatı vasitəsindən istifadə**

1. Yardım dəstələri, avadanlıq və təminat materialları su nəqliyyatı vasitəsilə daşına bilər.

2. Su nəqliyyatı vasitəsindən istifadə ilə bağlı qərar qəbul edildiyi zaman Təmin edən Tərəfin dövlətinin səlahiyyətli orqanı Sorğu edən Tərəfi gəmilərin növü, ekipaj üzvlərinin sayı, vəzifə öhdəlikləri göstərilməklə sərnişinlərin siyahısı və yükün növü barədə məlumatlandırır.

3. Hazırkı Sazişlə uyğun olaraq yardımın göstərilməsində iştirak edən Təmin edən Tərəfin dövlətinin su nəqliyyatı vasitəsi Sorğu edən Tərəfin dövlətinin bütün növ liman ödənişlərindən azad edilir.

4. Təmin edən Tərəfin dövlətinin su nəqliyyatı vasitəsinin yanacağı və texniki xidməti ilə bağlı xərclərinin əvəzinin ödənilməsi müvafiq Tərəflər arasında əldə olunan razılıq əsasında həyata keçirilir.

Maddə 12 **Avadanlıq və təminat materiallarının idxalı, ixracı və tranziti**

1. Yardım dəstəsinin rəhbəri fəvqəladə halların aradan qaldırılması üçün gətirilən avadanlıq və təminat materiallarının Təqdim edən və Sorğu edən Tərəflərin dövlətlərinin səlahiyyətli orqanları ilə razılaşdırılmış siyahısını Sorğu edən Tərəfin dövlətinin və tranzit dövlətin gömrük orqanlarına təqdim edir.

2. Hazırkı Sazişə uyğun olaraq gətirilən və aparılan avadanlıq və təminat materialları gömrük rüsumlarından, vergi və ödənişlərdən azad edilir.

3. Avadanlıq və təminat materiallarının gömrük rəsmiləşdirilməsi Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq ilk növbədə həyata keçirilir.

4. Yardımın göstərilməsi işləri başa çatdıqdan sonra Sorğu edən Tərəfin dövlətinin ərazisinə gətirilmiş avadanlıqlar (tam istifadə olunmuş və ya sıradan çıxmış avadanlıqlar istisna olmaqla) yardım edən dövlət tərəfindən geri aparılır. Tam istifadə olunmuş və ya sıradan çıxmış avadanlıqlar və zərərçəkmiş əhaliyə paylanmış təminat materialları Sorğu edən Tərəfin dövlətinin səlahiyyətli orqanı tərəfindən sənədləşdirilir. Hər hansı xüsusi hal səbəbindən avadanlığın ixracı mümkün olmadıqda, onların Sorğu edən Tərəfə verilməsi ilə bağlı məsələ hər bir konkret hal üçün Tərəflər arasında razılaşma ilə həll olunur.

Maddə 13 **Məlumatın mühafizəsi**

Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq, yayılmasına yol verilməyən məxfi məlumatlar istisna olmaqla, hazırkı Saziş çərçivəsində həyata keçirilən fəaliyyətlər nəticəsində əldə olunan məlumatlar, Tərəflər arasında başqa şəkildə razılaşdırılmadığı təqdirdə, ictimaiyyət üçün açıqdır.

Maddə 14 **Yardım göstərilməsi xərcləri**

1. Yardım Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə təmənnəsiz və ya geri ödənilən əsasda göstərilə bilər.

2. Sorğu edən Tərəf öz qərarı barəsində dərhal Təmin edən Tərəfi məlumatlandırmaqla, istənilən vaxt yardımın göstərilməsi ilə bağlı sorğusundan imtina edə bilər. Əgər yardım geri ödənilən əsasda göstərilirsə, Təmin edən Tərəf yardımdan imtina edildiyi tarixədək çəkdiyi xərclərin geri ödənilməsini tələb edə bilər.

3. Yardım dəstəsinin üzvlərinin sığortalanmasını Təmin edən Tərəf həyata keçirir. Yardımın geri ödənilən əsasda göstərilməsi halında, sığortanın rəsmiləşdirilməsi xərcləri yardımın göstərilməsi ilə bağlı ümumi xərclərə daxil edilmir və geri ödənilmir.

4. Yardımın geri ödənilən əsasda göstərilməsi halında Təqdim edən dövlətin səlahiyyətli orqanı fəvqəladə halların aradan qaldırılması üzrə işlər başa çatdıqdan sonra bir həftə ərzində göstərilmiş yardımın həcmi barədə Sorğu edən Tərəfin dövlətinin səlahiyyətli orqanını məlumatlandırır.

5. Yardımın geri ödənilən əsasda göstərilməsi halında Sorğu edən və Təqdim edən Tərəflərin dövlətlərinin səlahiyyətli orqanları işlərin başa çatmasından sonra bir ay ərzində yardımın göstərilməsi xərcləri ilə bağlı fəvqəladə halın səbəbləri və xarakteristikası haqqında məlumatları əks etdirən ikitərəfli akt hazırlayırlar. Sorğu edən Tərəf, xərclərin ödənilməsini yardımın göstərilməsi xərcləri ilə bağlı ikitərəfli akt əsasında Tərəflər arasında razılaşdırılan müddətdə həyata keçirir.

Maddə 15

Yardım göstərilən zaman dəyən ziyanın ödənilməsi

1. Hazırkı Sazişin həyata keçirilməsi ilə bağlı tapşırıqların yerinə yetirilməsi zamanı yardım dəstəsinin üzvləri tərəfindən Sorğu edən Tərəfin dövlətinin ərazisində hüquqi və ya fiziki şəxsə yetirilən zərəri, Sorğu edən Tərəf öz dövlətinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq özü ödəyir.

2. Yardım dəstəsinin üzvləri Sorğu edən Tərəfin dövlətinin ərazisində hüquqi və ya fiziki şəxsə bilərəkdən və ya ciddi ehtiyatsızlıq səbəbindən zərər yetirərsə və bu Sorğu edən Tərəfin dövlətinin müvafiq orqanları tərəfindən sübut olunarsa, Sorğu edən və Təmin edən Tərəflərin dövlətlərinin səlahiyyətli orqanları müvafiq məlumat mübadiləsi aparır və müvafiq Tərəflərin razılığı ilə zərərin ödənilməsi üzrə tədbirlər görürlər.

Maddə 16

Digər beynəlxalq müqavilələrlə əlaqə

Hazırkı Saziş Tərəflərin dövlətlərinin iştirakçısı olduğu digər beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərinə təsir etmir.

Maddə 17
Xəzər dənizinin hüquqi statusu ilə əlaqə

Hazırkı Sazişin heç bir müddəası Xəzər dənizinin hüquqi statusu ilə bağlı danışıqların nəticəsini öncədən müəyyən edən kimi təfsir edilmir.

Maddə 18
Mübahisələrin həlli

Hazırkı Sazişin müddələrinin təfsiri və ya tətbiqi ilə bağlı Tərəflər arasında mübahisələr məsləhətləşmələr, danışıqlar və Tərəflərin müəyyən etdiyi digər dinc vasitələrlə həll olunur.

Maddə 19
Dəyişiklik və əlavələr

1. Hazırkı Sazişin müddəaları Tərəflərin razılığı ilə dəyişdirilə və ya onlara əlavə oluna bilər.

2. Hazırkı Sazişə edilən dəyişiklik və əlavələr onun ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir və hazırkı Sazişin 21-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada qüvvəyə minən ayrıca protokollar formasında rəsmiləşdirilir.

Maddə 20
Depozitari

Hazırkı Sazişin Depozitarisi Rusiya Federasiyası Hökumətidir.

Maddə 21
Qüvvəyə minmə

Hazırkı Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə sonuncu yazılı bildirişin Depozitari tərəfindən alınması tarixindən sonra 30-cu gün qüvvəyə minir.

Maddə 22 **Sazişdən çıxma**

Tərəflərdən hər biri Depozitarini bu barədə məlumatlandırmaqla, hazırkı Sazişdən çıxma bilər. Həmin Tərəf üçün hazırkı Saziş belə bildirişin Depozitari tərəfindən alınması tarixindən etibarən on iki ay müddətində qüvvədə qalacaqdır.

29 sentyabr 2014-cü il tarixində, Həştərzan şəhərində, hər biri Azərbaycan, qazax, rus, türkmən, fars və ingilis dillərində olmaqla, bir əsl nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir.

Fikir ayrılığı yarandığı təqdirdə, Tərəflər ingilis dilindəki mətnə müraciət edəcəklər.

Əsl nüsxə saxlanmaq üçün depozitariyə verilir və depozitari hazırkı Sazişin təsdiqlənmiş nüsxələrini Tərəflərə göndərir.

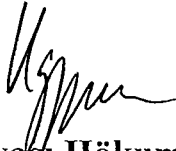
Azərbaycan Respublikası Hökuməti adından

İran İslam Respublikası Hökuməti adından

Qazaxıstan Respublikası Hökuməti adından

Rusiya Federasiyası Hökuməti adından

Türkmənistan Hökuməti adından

СОГЛАШЕНИЕ
о сотрудничестве в сфере предупреждения и ликвидации
чрезвычайных ситуаций в Каспийском море

Правительства Азербайджанской Республики, Исламской Республики Иран, Республики Казахстан, Российской Федерации и Туркменистана, далее именуемые Сторонами,

исходя из отношений дружбы и сотрудничества между прикаспийскими государствами и их народами и подчеркивая свое стремление к их дальнейшему развитию,

подчеркивая роль Организации Объединенных Наций, других международных организаций в области оказания помощи по предупреждению и ликвидации чрезвычайных ситуаций,

признавая вероятность возникновения чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера, которые не могут быть ликвидированы силами государства одной из Сторон и требуют осуществления согласованных действий государств Сторон в их предупреждении и ликвидации,

сознавая опасность, которую представляют чрезвычайные ситуации,

принимая во внимание положения Рамочной конвенции по защите морской среды Каспийского моря (Тегеранская конвенция) от 4 ноября 2003 года,

сознавая ответственность перед будущими поколениями за сохранение уникальной экосистемы Каспия,

стремясь к развитию научно-технического сотрудничества в вопросах предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций,

согласились о нижеследующем:

Статья 1 Определения

Термины, используемые в настоящем Соглашении, имеют следующие значения:

«чрезвычайная ситуация» – обстановка, возникшая в результате аварии, бедствия или катастрофы природного или техногенного характера, которые повлекли или могут повлечь за собой человеческие жертвы, вред здоровью людей, окружающей среде и объектам производственной и социальной инфраструктуры, значительные материальные потери и нарушения условий жизнедеятельности населения;

«запрашивающая Сторона» – Сторона, обращающаяся к другим Сторонам с просьбой о направлении групп по оказанию помощи, оснащения и материалов обеспечения;

«предоставляющая Сторона» – Сторона, которая удовлетворяет просьбу запрашивающей Стороны о направлении групп по оказанию помощи, оснащения и материалов обеспечения;

«зона чрезвычайной ситуации» – район, в котором возникла чрезвычайная ситуация;

«компетентный орган» – орган, назначаемый каждой Стороной для координации действий, связанных с реализацией настоящего Соглашения;

«ликвидация чрезвычайных ситуаций» – аварийно-спасательные и другие неотложные работы, проводимые при возникновении чрезвычайных ситуаций и направленные на спасение жизни и сохранение здоровья людей, защиту окружающей среды, снижение размеров ущерба и материальных потерь, а также на локализацию зон чрезвычайных ситуаций;

«группа по оказанию помощи» – группа специалистов, направляемая предоставляющей Стороной для оказания помощи, обеспеченная необходимым оснащением;

«оснащение» – материалы, транспортные и технические средства, снаряжение группы по оказанию помощи и личное снаряжение её членов,

в том числе лекарственные средства и изделия медицинского назначения, необходимые для жизнеобеспечения группы по оказанию помощи на период проведения аварийно-спасательных работ;

«материалы обеспечения» – материальные средства, предназначенные для безвозмездного распределения среди людей, пострадавших в результате чрезвычайной ситуации;

«предупреждение чрезвычайных ситуаций» – комплекс превентивных мероприятий, направленных на максимально возможное снижение риска возникновения чрезвычайных ситуаций и их воздействия на здоровье людей и окружающую среду;

«государство транзита» – государство любой из Сторон, за исключением государства запрашивающей Стороны, через территорию которого следуют транзитом группы по оказанию помощи, оснащение и материалы обеспечения.

Статья 2 **Сфера применения**

1. Настоящее Соглашение регулирует взаимодействие Сторон в случае возникновения чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера в Каспийском море.

2. Настоящее Соглашение применяется с целью предупреждения и/или ликвидации чрезвычайных ситуаций в Каспийском море, если они не могут быть устранены собственными силами государства какой-либо из Сторон, вследствие чего эта Сторона вправе обратиться за помощью к другой Стороне или Сторонам.

Настоящее Соглашение применяется также в случае, когда запрашивающая Сторона полагает, что чрезвычайная ситуация, возникшая на сухопутной территории её государства, может оказать негативное влияние на Каспийское море.

Статья 3 Принципы

Стороны осуществляют сотрудничество в сфере предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций в соответствии с законодательством государств Сторон и общепринятыми международными нормами, основываясь на следующих принципах:

- 1) равенство и взаимность;
- 2) самостоятельность принятия решений на внутригосударственном уровне;
- 3) оказания помощи Сторонами в соответствии с их возможностями;
- 4) распределения материалов обеспечения среди пострадавших людей без дискриминации по расовым, этническим, религиозным, политическим или иным признакам.

Статья 4 Формы сотрудничества

Сотрудничество Сторон в рамках настоящего Соглашения предусматривает:

- создание и совершенствование системы взаимодействия по предупреждению и ликвидации чрезвычайных ситуаций;
- взаимодействие Сторон при прогнозировании и мониторинге чрезвычайных ситуаций;
- информирование (оповещение) о риске возникновения чрезвычайной ситуации, которая может затронуть государство другой Стороны;
- оказание помощи при ликвидации чрезвычайных ситуаций;
- оказание необходимого содействия в оснащении групп по оказанию помощи;
- обмен опытом по организации подготовки к действиям в случае чрезвычайной ситуации;

- обмен информацией, научно-технической литературой, результатами исследовательских работ и технологиями в области предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций;

- проведение совместных конференций, рабочих совещаний, тренингов и учений, специализированных выставок;

- подготовку специалистов в учебных заведениях, обмен стажерами, преподавателями, учеными и специалистами;

- другие виды деятельности в области предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций по согласованию Сторон.

Статья 5

Компетентные органы

1. В целях реализации настоящего Соглашения Стороны назначают следующие компетентные органы:

от Азербайджанской Республики – Министерство по чрезвычайным ситуациям Азербайджанской Республики;

от Исламской Республики Иран – Министерство внутренних дел Исламской Республики Иран (Национальная организация по управлению бедствиями);

от Республики Казахстан – Министерство внутренних дел Республики Казахстан, Министерство по инвестициям и развитию Республики Казахстан;

от Российской Федерации – Министерство Российской Федерации по делам гражданской обороны, чрезвычайным ситуациям и ликвидации последствий стихийных бедствий, Министерство транспорта Российской Федерации;

от Туркменистана – Министерство обороны Туркменистана (Управление чрезвычайных ситуаций и спасательных работ Главного управления гражданской обороны и чрезвычайных ситуаций).

2. В случае назначения другого компетентного органа или изменения его наименования Сторона информирует об этом Депозитария, который уведомляет другие Стороны.

Статья 6

Запрос на оказание помощи

1. Помощь предоставляется на основании письменного запроса Стороны. В исключительных случаях запросы могут осуществляться устно с последующим письменным подтверждением. В запросе на оказание помощи запрашивающая Сторона указывает следующую информацию:

а) место, время возникновения, масштабы чрезвычайной ситуации и текущее состояние зоны чрезвычайной ситуации;

б) проведенные на момент запроса мероприятия, точное описание запрашиваемой помощи, установление приоритетов при ликвидации чрезвычайной ситуации.

2. Сторона, получившая запрос, в кратчайшие сроки информирует запрашивающую Сторону о своих возможностях, размере и условиях оказания помощи или о невозможности оказания помощи.

3. Запрашивающая Сторона по возможности обновляет информацию, указанную в пункте 1 настоящей статьи, и немедленно передает ее предоставляющей Стороне.

Статья 7

Координация и взаимодействие при чрезвычайных ситуациях

1. На территории государства запрашивающей Стороны координация, руководство и контроль действий групп по оказанию помощи осуществляются компетентным органом государства запрашивающей Стороны через руководителей этих групп.

2. Запрашивающая Сторона предоставляет руководителям групп по оказанию помощи оперативную информацию об обстановке в зоне чрезвычайной ситуации, место для организации оперативного штаба и переводчиков, а также обеспечивает безопасность и медицинское обслуживание группы по оказанию помощи, снабжает ее средствами связи.

3. Сроки пребывания на территории государства запрашивающей Стороны групп по оказанию помощи определяются по договоренности соответствующих Сторон.

4. По завершении работ руководитель группы по оказанию помощи представляет компетентному органу государства запрашивающей Стороны отчет о действиях своей группы, направленных на ликвидацию чрезвычайной ситуации, и результатах работы.

Статья 8 **Транзит**

1. Сторона государства транзита способствует беспрепятственному транзиту групп по оказанию помощи, оснащения, материалов обеспечения через территорию своего государства в соответствии с законодательством своего государства и нормами международного права, а также принимает необходимые правовые и административные меры, содействующие:

а) прибытию, использованию на территории своего государства и убытию с нее всех видов транспортных средств, занятых в ликвидации чрезвычайных ситуаций;

б) быстрому перемещению на, через и с территории своего государства групп по оказанию помощи, оснащения и материалов обеспечения для ликвидации чрезвычайных ситуаций.

2. Предоставляющая Сторона уведомляет Стороны государств транзита о маршруте передвижения групп по оказанию помощи и о маршрутах доставки оснащения и материалов обеспечения.

Статья 9
Въезд, выезд и пребывание на территории
государства запрашивающей Стороны групп по оказанию помощи

1. До прибытия группы по оказанию помощи на территорию государства запрашивающей Стороны и/или Стороны государства транзита компетентный орган предоставляющей Стороны направляет запрашивающей Стороне и/или Стороне государства транзита список членов группы с указанием данных документов, удостоверяющих личность.

2. Запрашивающая Сторона и Сторона государства транзита в соответствии с законодательством своих государств и международными обязательствами обеспечивают в первоочередном порядке прохождение процедур, связанных с въездом и выездом групп по оказанию помощи предоставляющей Стороны.

3. Члены группы по оказанию помощи въезжают на территорию и выезжают с территории государства запрашивающей Стороны или Стороны государства транзита через согласованные Сторонами пункты пропуска по действительным документам, удостоверяющим личность и признаваемым в этом качестве государством запрашивающей Стороны и государством транзита.

4. В случае необходимости запрашивающая Сторона и Сторона государства транзита обеспечивают оформление виз членам групп по оказанию помощи в кратчайшие сроки.

5. Порядок перемещения служебных собак в составе групп по оказанию помощи и пребывания на территории государства запрашивающей Стороны и государства транзита определяется в соответствии с карантинными правилами государства запрашивающей Стороны и государства транзита.

6. Члены групп по оказанию помощи во время их пребывания на территориях государства запрашивающей Стороны и государства транзита соблюдают законодательство соответствующих государств.

7. Запрашивающая Сторона оказывает всяческое содействие для скорейшей доставки групп по оказанию помощи, оснащения и материалов обеспечения в зону чрезвычайной ситуации.

8. Группы по оказанию помощи должны быть готовы к автономной работе в течение не менее 72 часов с момента их прибытия в зону чрезвычайной ситуации. По истечении этого времени запрашивающая Сторона обеспечивает группу по оказанию помощи необходимыми ресурсами для ее работы, если иное не оговорено Сторонами.

9. Запрашивающая Сторона обеспечивает безопасность продуктов питания и предметов первой необходимости, предоставляемых группе по оказанию помощи.

Статья 10

Использование воздушного транспорта

1. Перевозка групп по оказанию помощи, оснащения и материалов обеспечения может осуществляться воздушным транспортом.

2. В случае принятия решения об использовании воздушного транспорта компетентный орган государства предоставляющей Стороны сообщает запрашивающей Стороне и Сторонам государств транзита типы и позывные воздушных судов, указывает маршрут полета, аэропорт назначения, количество членов экипажа, списки пассажиров с указанием их должностных обязанностей и характер груза.

3. Полеты осуществляются в соответствии с правилами Международной организации гражданской авиации (ИКАО) и законодательством государств Сторон.

4. Воздушные суда государства предоставляющей Стороны, участвующие в оказании помощи в соответствии с настоящим Соглашением, освобождаются от всех видов сборов за пролет, посадку, взлет, стоянку на время пребывания и навигационные услуги запрашивающей Стороны и Сторон государств транзита.

5. Возмещение расходов на топливо и техническое обслуживание воздушного транспорта государства предоставляющей Стороны осуществляется по согласованию соответствующих Сторон.

Статья 11

Использование водного транспорта

1. Перевозка групп по оказанию помощи, оснащения и материалов обеспечения может осуществляться водным транспортом.

2. В случае принятия решения об использовании водного транспорта компетентный орган государства предоставляющей Стороны сообщает запрашивающей Стороне типы судов, количество членов экипажа, списки пассажиров с указанием их должностных обязанностей и характер груза.

3. Водный транспорт государства предоставляющей Стороны, участвующий в оказании помощи в соответствии с настоящим Соглашением, освобождается от всех видов портовых сборов государства запрашивающей Стороны.

4. Возмещение расходов на топливо и техническое обслуживание водного транспорта государства предоставляющей Стороны осуществляется по согласованию соответствующих Сторон.

Статья 12

Ввоз, вывоз и транзит оснащения и материалов обеспечения

1. Руководитель группы по оказанию помощи представляет таможенным органам государства запрашивающей Стороны и государства транзита согласованный компетентными органами государств предоставляющей и запрашивающей Сторон перечень оснащения и материалов обеспечения, ввозимых для ликвидации чрезвычайной ситуации.

2. Ввозимые и вывозимые в соответствии с настоящим Соглашением оснащение и материалы обеспечения освобождаются от таможенных пошлин, налогов и сборов.

3. Таможенное оформление оснащения и материалов обеспечения осуществляется в первоочередном порядке в соответствии с законодательством государств Сторон.

4. После завершения работ по оказанию помощи ввезенное на территорию государства запрашивающей Стороны оснащение (за исключением полностью потребленного или уничтоженного) подлежит вывозу предоставляющей Стороной. Факт уничтожения или полного потребления оснащения и распределения среди пострадавших людей материалов обеспечения должен быть подтвержден документально компетентным органом государства запрашивающей Стороны. В случае невозможности вывоза оснащения в силу особых обстоятельств вопрос об их передаче запрашивающей Стороне решается в каждом конкретном случае по согласованию Сторон.

Статья 13

Защита информации

Информация, полученная в результате осуществления деятельности в рамках настоящего Соглашения, за исключением информации, не подлежащей разглашению в соответствии с законодательством государств Сторон, является общедоступной, если иное не согласовано Сторонами.

Статья 14

Расходы по оказанию помощи

1. Помощь может быть оказана на безвозмездной или компенсационной основе по согласованию Сторон.

2. Запрашивающая Сторона может отменить запрос об оказании помощи в любое время, незамедлительно оповестив о принятом решении

предоставляющую Сторону. Если помощь оказывается на компенсационной основе, предоставляющая Сторона вправе требовать возмещения расходов, понесенных на момент отзыва запроса об оказании помощи.

3. Страхование членов группы по оказанию помощи осуществляется предоставляющей Стороной. Расходы по оформлению страхования в случае оказания помощи на компенсационной основе не включаются в общие расходы по оказанию помощи и возмещению не подлежат.

4. В случае оказания помощи на компенсационной основе компетентный орган государства предоставляющей Стороны в недельный срок с даты окончания работ по ликвидации чрезвычайной ситуации предоставляет компетентному органу государства запрашивающей Стороны сведения об объемах оказанной помощи.

5. В случае оказания помощи на компенсационной основе компетентные органы государств запрашивающей и предоставляющей Сторон в месячный срок с даты окончания работ подготавливают двусторонний акт о расходах по оказанию помощи, содержащий информацию о причинах и характеристиках чрезвычайной ситуации. Возмещение расходов производится запрашивающей Стороной в сроки, согласованные Сторонами, на основании двустороннего акта о расходах по оказанию помощи.

Статья 15

Возмещение ущерба при оказании помощи

1. Ущерб, нанесенный членами группы по оказанию помощи юридическому или физическому лицу на территории государства запрашивающей Стороны при выполнении задач, связанных с выполнением настоящего Соглашения, возмещается запрашивающей Стороной в соответствии с законодательством государства запрашивающей Стороны.

2. В случае если ущерб нанесен членами группы по оказанию помощи физическим или юридическим лицам на территории государства запрашивающей Стороны умышленно, либо по грубой неосторожности, и это доказано соответствующими органами государства запрашивающей Стороны, компетентные органы государств запрашивающей и предоставляющей Сторон обмениваются соответствующей информацией и принимают меры по возмещению ущерба по согласованию соответствующих Сторон.

Статья 16

Связь с другими международными договорами

Настоящее Соглашение не затрагивает прав и обязательств Сторон, вытекающих из других международных договоров, участниками которых являются государства Сторон.

Статья 17

Связь с правовым статусом Каспийского моря

Никакие положения настоящего Соглашения не интерпретируются как предопределяющие результат переговоров по правовому статусу Каспийского моря.

Статья 18

Урегулирование споров

Споры между Сторонами относительно применения или толкования настоящего Соглашения разрешаются путем консультаций, переговоров или другими мирными средствами по усмотрению Сторон.

Статья 19 **Изменения и дополнения**

1. Положения настоящего Соглашения могут быть изменены или дополнены по договоренности Сторон.

2. Изменения и дополнения к настоящему Соглашению являются его неотъемлемой частью и оформляются отдельными протоколами, вступающими в силу в порядке, предусмотренном в статье 21 настоящего Соглашения.

Статья 20 **Депозитарий**

Депозитарием настоящего Соглашения является Правительство Российской Федерации.

Статья 21 **Вступление в силу**

Настоящее Соглашение вступает в силу на тридцатый день с даты получения Депозитарием последнего письменного уведомления о выполнении внутригосударственных процедур, необходимых для его вступления в силу.

Статья 22 **Выход из Соглашения**

Каждая из Сторон может выйти из настоящего Соглашения, уведомив об этом Депозитария. Для этой Стороны настоящее Соглашение

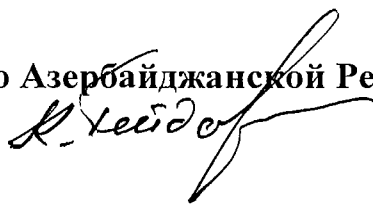
будет действовать до истечения двенадцати месяцев с даты получения Депозитарием такого уведомления.

Совершено в городе Астрахани 29 сентября 2014 года в одном подлинном экземпляре на азербайджанском, казахском, русском, туркменском, фарси и английском языках, причем все тексты являются равно аутентичными.

В случае возникновения разногласий Стороны обращаются к тексту на английском языке.

Подлинный экземпляр сдается на хранение Депозитарию, который направляет Сторонам заверенные копии настоящего Соглашения.

За Правительство Азербайджанской Республики

За Правительство Исламской Республики Иран

За Правительство Республики Казахстан

За Правительство Российской Федерации

За Правительство Туркменистана

AGREEMENT
on Cooperation in Emergency Prevention and Response
in the Caspian Sea

The Governments of the Republic of Azerbaijan, the Islamic Republic of Iran, the Republic of Kazakhstan, the Russian Federation and Turkmenistan, hereinafter referred to as the "Parties",

Proceeding from relations of friendship and cooperation among the littoral States of the Caspian Sea and their peoples and stressing their commitment to their further development;

Emphasizing the role of the United Nations and other international organizations in providing assistance to prevent and respond to emergency situations;

Recognizing the likelihood of natural and man-made emergency situations which cannot be responded to by an individual Party and require coordinated actions by the States of the Parties to prevent and respond to them;

Conscious of the danger posed by emergencies;

Bearing in mind the provisions of the Framework Convention for the Protection of the Marine Environment of the Caspian Sea (Tehran Convention) of 4 November 2003;

Acknowledging the responsibility to future generations for preserving the unique ecosystem of the Caspian Sea;

Seeking to develop sci-tech cooperation in emergency prevention and response;

Have agreed on the following:

Article 1
Definitions

The terms used in this Agreement shall have the following meanings:

"Emergency" - a situation resulted from an accident, disaster or catastrophe of a natural or man-made origin which has caused, or may cause,

casualties, damage to human health or the environment and industrial and social infrastructure facilities, considerable material loss and disruption of everyday life;

"Requesting Party" - a party that requests disaster assistance units, equipment and relief cargoes from other Parties;

"Supplying Party" - a party that meets the request of the Requesting Party to provide disaster assistance units, equipment and relief cargoes;

"Emergency zone" - a territory where an emergency has occurred;

"Competent authority" - an authority designated by each Party to coordinate activities related to the implementation of this Agreement;

"Emergency response" - rescue and other emergency operations performed in an emergency and aiming to rescue lives, protect human health, preserve the environment, reduce damage and material loss, as well as contain emergency zones;

"Disaster assistance unit" - an organized team of specialists from a Supplying Party intended to deliver assistance and furnished with necessary equipment;

"Equipment" - materials, transport and technical means, equipment of a disaster assistance unit and personal gear of the unit members, including medicines and medical items needed to support the disaster assistance unit for the duration of the rescue work;

"Relief cargoes" - material resources intended for free distribution among the people affected by an emergency;

"Emergency prevention" - a set of preventive measures to reduce, to the maximum extent possible, the risk of emergency and its impact on health and the environment;

"Transit State" - a State of a Party, other than a Requesting Party, through the territory of which disaster assistance units, equipment and relief cargoes are transported.

Article 2

Scope of application

1. This Agreement shall regulate cooperation among the Parties in the event of natural and man-made emergencies in the Caspian Sea.

2. This Agreement shall be applied to prevent and/or respond to emergencies in the Caspian Sea if they cannot be managed by an individual Party alone, whereupon this Party shall be entitled to seek assistance of another Party or Parties.

This Agreement shall also be applied when a Requesting Party believes that an emergency which has occurred on its terrain may have a negative impact on the Caspian Sea.

Article 3

Principles

The Parties shall cooperate in emergency prevention and response in accordance with the national legislation of the Parties and generally accepted international norms, based on the following principles:

- 1) equality and reciprocity;
- 2) independent decision-making at domestic level;
- 3) provision of assistance by the Parties in accordance with their capabilities;
- 4) distribution of relief cargoes among the affected persons without discrimination on racial, ethnic, religious, political or other grounds.

Article 4

Forms of cooperation

Cooperation among the Parties under this Agreement shall cover:

- creation and improvement of cooperation system to prevent and respond to emergencies;

- cooperation among the Parties in forecasting and monitoring emergencies;
- informing (warning) about the risk of an emergency which may affect another Party;
- assistance in emergency response;
- necessary assistance in equipping disaster assistance units;
- exchange of experience in organizing emergency behaviour training;
- exchange of information, sci-tech literature, research findings and technology in the area of emergency prevention and response;
- holding joint conferences, workshops, training sessions and exercises, special exhibitions;
- specialized training in educational institutions, exchange of trainees, teachers, scientists and experts;
- other activities in the area of emergency prevention and response as agreed by the Parties.

Article 5

Competent authorities

1. The Parties shall designate the following competent authorities for the implementation of the Agreement:

For the Republic of Azerbaijan – the Ministry of Emergency Situations of the Republic of Azerbaijan;

For the Islamic Republic of Iran – the Ministry of Interior of the Islamic Republic of Iran (National Disaster Management Organization);

For the Republic of Kazakhstan – the Ministry of Interior of the Republic of Kazakhstan, the Ministry of Investments and Development of the Republic of Kazakhstan;

For the Russian Federation – the Ministry of the Russian Federation for Civil Defense, Emergencies and Elimination of Consequences of Natural Disasters, the Ministry of Transport of the Russian Federation;

For Turkmenistan – the Ministry of Defense of Turkmenistan (Emergency Situations and Rescue Operations Department of the Main Civil Protection and Rescue Operations Department).

2. In case of designating a different competent authority or changing its name, the relevant Party shall inform the Depository who shall notify accordingly the other Parties.

Article 6

Request for assistance

1. Assistance shall be provided upon a written request by a Party. In exceptional cases, requests can be made orally with subsequent written confirmation. In the request for assistance, the Requesting Party shall specify the following information:

- a) location and time of emergency, its scale and current condition of the emergency zone;
- b) actions undertaken by the time of request, precise description of required assistance, priorities of emergency response.

2. The Requested Party shall inform the Requesting Party as soon as possible of its potential, scale and conditions of the assistance or of impossibility to provide assistance.

3. The Requesting Party shall, whenever possible, update the information specified in Paragraph 1 of this Article and immediately transfer it to the Supplying Party.

Article 7

Coordination and interaction in emergencies

1. In the territory of the State of the Requesting Party, actions of the disaster assistance units shall be coordinated, managed and supervised by the competent authority of the Requesting Party through the heads of the units.

2. The Requesting Party shall provide heads of disaster assistance units with timely information on the situation in the emergency zone, a location for the emergency response centre, and interpreters; it shall also ensure safety and security of the disaster assistance units, provide health care and supply them with communications equipment.

3. The period of stay of the disaster assistance units in the territory of the State of the Requesting Party shall be determined by agreement of the relevant Parties.

4. Upon completion of response activities, head of a disaster assistance unit shall submit a report on the actions of his/her unit aimed at responding to the emergency and on the results of the work to the competent authority of the State of the Requesting Party.

Article 8 **Transit**

1. A Transit State Party shall facilitate easy transit of disaster assistance units, equipment and relief cargoes through its territory in accordance with its national legislation and rules of international law and shall take necessary legal and administrative measures to assist in:

a) arrival, use in and departure from the territory of its State of all vehicles engaged in emergency response;

b) expeditious movement to, through and from the territory of its State of disaster assistance units, equipment and relief cargoes for the emergency response.

2. The Supplying Party shall notify the Transit State Parties of the route of movement of disaster assistance units and routes for the delivery of equipment and relief cargoes.

Article 9
Entry, exit and stay of disaster assistance units
in the territory of the State of the Requesting Party

1. Before a disaster assistance unit arrives in the territory of the State of the Requesting Party and/or the Transit State, the competent authority of the Supplying Party shall send to the Requesting Party and/or the Transit State Party the list of members of the unit with the details of their identity documents.

2. In accordance with their national legislation and international obligations, the Requesting Party and the Transit State Party shall arrange for priority entry and exit procedures for the Supplying Party's disaster assistance units.

3. Members of the disaster assistance unit shall enter to the territory and exit from the territory of the State of the Requesting Party or the Transit State through the check points agreed upon by the Parties using valid identity documents recognized as such by the State of the Requesting Party and the Transit State.

4. If necessary, the Requesting Party and the Transit State Party shall issue visas to the members of the disaster assistance units as early as possible.

5. The procedure for transporting rescue dogs as part of a disaster assistance unit and their stay in the territory of the State of the Requesting Party and the Transit State shall be defined according to quarantine rules of the State of the Requesting Party and the Transit State.

6. During their stay in the territories of the State of the Requesting Party and the Transit State, members of disaster assistance units shall comply with the national legislation of the relevant States.

7. The Requesting Party shall provide every assistance for prompt arrival of the disaster assistance units, equipment and relief cargoes in the emergency zone.

8. Disaster assistance units should be ready to operate autonomously for at least 72 hours from the moment of their arrival in the emergency zone. After

72 hours period, the Requesting Party shall provide the disaster assistance unit with the resources necessary for its work unless otherwise agreed by the Parties.

9. The Requesting Party shall ensure safety of food and basic necessities provided to the disaster assistance unit.

Article 10

Use of air transport

1. Disaster assistance units, equipment and relief cargoes can be transported by air.

2. Should it be decided to use air transport, the competent authority of the State of the Supplying Party shall inform the Requesting Party and the Transit State Parties of the types and call signs of the aircraft, flight route, airport of destination, number of crew members, list of passengers with details of their functions and description of the cargo.

3. Flights shall be carried out in accordance with the rules of the International Civil Aviation Organization (ICAO) and national legislation of the States of the Parties.

4. Aircraft of the State of the Supplying Party employed in the response actions under this Agreement shall be exempt from all kinds of taxes for overflight, landing, takeoff, parking for the period of stay and navigation services charged by the Requesting Party and the Transit State Parties.

5. Reimbursement for fuel for and maintenance service of the aircraft of the State of the Supplying Party shall be made by agreement of the relevant Parties.

Article 11

Use of water transport

1. Disaster assistance units, equipment and relief cargoes can be transported by water.

2. Should it be decided to use water transport, the competent authority of the State of the Supplying Party shall inform the Requesting Party of the types of the watercraft, number of crew members, list of passengers with details of their functions and description of the cargo.

3. Watercraft of the State of the Supplying Party employed in the response actions under this Agreement shall be exempt from all harbour dues charged by the State of the Requesting Party.

4. Reimbursement for fuel for and maintenance service of the watercraft of the State of the Supplying Party shall be made by agreement of the relevant Parties.

Article 12

Import, export and transit of equipment and relief cargoes

1. The head of the disaster assistance unit shall provide the customs authorities of the State of the Requesting Party and Transit State with a list of equipment and relief cargoes agreed upon by the competent authorities of the States of the Supplying and Requesting Parties and imported for the purpose of emergency response.

2. Equipment and relief cargoes, whether imported or exported under this Agreement, shall be exempt from all customs duties, taxes and charges.

3. Customs clearance of the equipment and relief cargoes shall be performed as a matter of priority in compliance with the legislation of the States of the Parties.

4. The equipment (except for that fully consumed or destroyed) which has been imported to the territory of the State of the Requesting Party shall be exported by the Supplying Party following the completion of the relief work. The fact of the destruction or full consumption of the equipment, as well as of the distribution of the relief cargoes among affected persons shall be documented by the competent authority of the State of the Requesting Party. If it is impossible to export the equipment due to particular circumstances, its

transfer to the Requesting Party shall be arranged by agreement of the Parties on a case-by-case basis.

Article 13

Data protection

The information obtained as a result of activities in the framework of this Agreement, except for confidential information that may not be disclosed under the legislation of the States of the Parties shall be publicly accessible unless otherwise agreed by the Parties.

Article 14

Relief expenditures

1. Assistance can be provided on a non-reimbursable or reimbursable basis as agreed by the Parties.

2. The Requesting Party may at any point of time cancel its request for assistance, by promptly notifying the Supplying Party of the decision. If the assistance is provided on a reimbursable basis, the Supplying Party may seek compensation of expenses incurred as of the date of withdrawal of the request for assistance.

3. Insurance coverage of the members of the disaster assistance units shall be provided by the Supplying Party. If the assistance is provided on reimbursable basis, insurance costs shall not be included in the total relief expenditures and shall not be reimbursed.

4. If the assistance is provided on a reimbursable basis, the competent authority of the State of the Supplying Party shall, within a week from the time of completion of emergency response operations, inform the competent authority of the State of the Requesting Party of the volume of assistance provided.

5. If the assistance is provided on a reimbursable basis, the competent authorities of the States of the Requesting and Supplying Parties shall, within

a month from the time of completion of emergency response operation, draft a bilateral act on the relief expenditures containing information on causes and character of the emergency. The Requesting Party shall reimburse the expenditures within a period agreed upon by the Parties, pursuant to the bilateral act on the relief expenditures.

Article 15 **Reparation of damage caused during the assistance operation**

1. Damage caused by the members of disaster assistance units to a legal entity or a natural person in the territory of the State of the Requesting Party in performing the tasks under this Agreement shall be repaired by the Requesting Party in accordance with the legislation of the State of the Requesting Party.

2. In case damage to natural persons or legal entities in the territory of the State of the Requesting Party is caused by members of the disaster assistance units intentionally or by gross negligence and that is proved by the relevant authorities of the State of the Requesting Party, the competent authorities of the States of the Requesting and Supplying Parties shall exchange appropriate information and take measures to repair the damage as agreed by the Parties concerned.

Article 16 **Relation to other international treaties**

This Agreement shall not affect the rights and obligations of the Parties under other international treaties to which their States are parties.

Article 17 **Relation to the legal status of the Caspian Sea**

None of the provisions of the this Agreement shall be interpreted as to prejudge the outcome of the negotiations on the legal status of the Caspian Sea.

Article 18
Settlement of disputes

Disputes between the Parties concerning the application or interpretation of this Agreement shall be settled through consultations, negotiations or other peaceful means as the Parties deem appropriate.

Article 19
Amendments and additions

1. This Agreement may be amended or supplemented as agreed by the Parties.

2. Amendments and additions to this Agreement shall be its integral part and shall be adopted in the form of separate protocols entering into force in accordance with the procedure set forth in Article 21 of this Agreement.

Article 20
Depository

The Government of the Russian Federation shall be the Depository of this Agreement.

Article 21
Entry into force

This Agreement shall enter into force on the thirtieth day from the date of the receipt by the Depository of the last written notification of the completion of domestic procedures necessary for its entry into force.

Article 22
Withdrawal from the Agreement

Each Party may withdraw from this Agreement by sending a notification of such decision to the Depository. For the relevant Party, the Agreement shall remain in force for twelve months from the date of the receipt of such notification by the Depository.

Done in the city of Astrakhan on 29 September 2014 in one original in the Azerbaijani, Farsi, Kazakh, Russian, Turkmen and English languages, all texts being equally authentic.

In case of disagreements, the Parties shall refer to the English text.

The original shall be transmitted to the Depository that shall send the certified copies of this Agreement to the Parties.

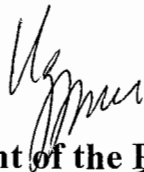
For the Government of the Republic of Azerbaijan

For the Government of the Islamic Republic of Iran

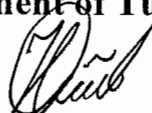
For the Government of the Republic of Kazakhstan

For the Government of the Russian Federation

For the Government of Turkmenistan

موافقتنامه همکاری در زمینه پیشگیری و واکنش به وضعیت اضطرار در دریای خزر

دولت‌های جمهوری آذربایجان، جمهوری اسلامی ایران، جمهوری قزاقستان، فدراسیون روسیه و ترکمنستان که منبهد طرفها نامیده می‌شوند؛ بر اساس روابط دوستانه و همکاری بین کشورهای ساحلی دریای خزر و ملت‌هایشان و با تاکید بر تعهد آنها برای توسعه بیشتر؛ با تاکید بر نقش سازمان ملل متحد و دیگر سازمان های بین‌المللی در حوزه امداد رسانی در زمینه پیشگیری و پاسخ به وضعیت اضطرار؛ با توجه به بروز شرایط فوق العاده طبیعی و انسانی که امکان رفع آن توسط یک طرف میسر نمی‌باشد و نیاز به عملیات هماهنگ طرفها در زمینه پیشگیری و پاسخ به وضعیت اضطرار دارد؛ با درک خطری که از جانب شرایط فوق العاده وجود دارد؛ با در نظر گرفتن مفاد کنوانسیون چارچوبی حفاظت از محیط زیست دریایی دریای خزر (کنوانسیون تهران) مورخ ۱۳ آبان ۱۳۸۲ برابر با ۴ نوامبر ۲۰۰۳؛ با اعتراف به درک مسئولیت خود در برابر نسل های آتی در زمینه حفظ اکوسیستم منحصر به فرد دریای خزر؛ در تلاش برای توسعه همکاری علمی- فنی در پیشگیری و پاسخ به وضعیت اضطرار؛ در موارد زیر به توافق رسیدند:

ماده ۱

تعاریف

اصطلاحاتی که در این موافقتنامه بکار برده می‌شوند، به صورت ذیل تعریف می‌شوند:

«وضعیت اضطرار» - وضعیتی که در نتیجه تصادف، بلا و یا سانحه ای طبیعی یا انسانی رخ می‌دهد و موجب تلفات، آسیب رساندن به سلامتی انسانها، خسارات به محیط

زیست و زیر ساخت‌های صنعتی و اجتماعی شده و منجر به خسارات مادی مهم و اختلال در زندگی روزمره می‌شود؛

«طرف درخواست کننده»- طرفی که از طرف های دیگر درخواست گروه‌های امداد رسان، تجهیزات و وسایل لازم را می نماید؛

«طرف اعزام کننده»- طرفی که درخواست طرف درخواست کننده در مورد ارسال گروه های امداد رسان، تجهیزات و وسایل لازم را اجابت می نماید؛

«منطقه وضعیت اضطرار» - محدوده ای که در آن وضعیت اضطرار رخ داده است؛

«تهداد ذی‌صلاح»- نهادی که از سوی هر یک از طرفها برای هماهنگ سازی عملیات‌های مربوط به اجرای این موافقتنامه تعیین می شود؛

«رفع وضعیت اضطرار»- عملیات نجات و دیگر اقدامات فوری که در صورت بروز شرایط فوق‌العاده اجرا می شود و هدف از آنها نجات دادن افراد و حفظ سلامتی آنها، حفاظت از محیط زیست و کاهش میزان خسارات و صدمات مادی می شود و همچنین از گسترش منطقه وضعیت اضطرار جلوگیری می کند؛

«گروه امداد رسان»- گروهی از کارشناسان که از سوی طرف اعزام کننده برای کمک رسانی اعزام می گردد؛

«تجهیزات»- ابزار، وسایل فنی و حمل و نقلی اعضای گروه امداد رسان و تجهیزات شخصی همراه آنها، شامل داروهای لازم و تجهیزات پزشکی برای پشتیبانی گروه امداد رسان در زمان عملیات نجات؛

«محموله‌های امدادی»- تجهیزاتی که برای توزیع رایگان در بین اشخاص آسیب‌دیده از شرایط اضطرار در نظر گرفته شده است؛

«پیشگیری از وضعیت اضطرار»- مجموعه اقدامات پیشگیرانه ای که به منظور به حداقل رساندن خطر بروز وضعیت فوق‌العاده و اثرات آن بر سلامتی انسانها و محیط زیست صورت می گیرند؛

«دولت ترانزیت»- دولت یکی از طرفها به استثنای دولت طرف درخواست کننده که از طریق قلمرو آن، ترانزیت گروه امداد رسان، تجهیزات و وسایل لازم حمل می شود.

ماده ۲

دامنه شمول

(۱) موافقتنامه حاضر، همکاری طرفها در صورت بروز وضعیت اضطرار از نوع طبیعی و انسانی در دریای خزر را تنظیم می نماید.

(۲) این موافقتنامه به منظور پیشگیری و یا پاسخ به وضعیت اضطرار در دریای خزر در مواردی که یک طرف به تنهایی توانایی مقابله با این وضعیت را ندارد، اعمال می شود. در چنین شرایطی، هر یک از طرفها می توانند از طرف یا طرفهای دیگر درخواست کمک نمایند.

همچنین موافقتنامه حاضر در صورتی که طرف در خواست کننده بر این باور باشد که وضعیت اضطرار ایجاد شده در قلمرو خود ممکن است بر دریای خزر تاثیر منفی داشته باشد، نیز اعمال می شود.

ماده ۳

اصول

طرفها همکاری خود را در حوزه پیشگیری و پاسخ به وضعیت اضطرار مطابق با قوانین خود و موازین پذیرفته شده بین المللی و بر اساس اصول ذیل اعمال می کنند:

(۱) برابری و عمل متقابل؛

(۲) استقلال در تصمیم گیری در سطح ملی؛

(۳) امداد رسانی از سوی طرفها مطابق با ظرفیت آنها؛

(۴) توزیع وسایل لازم برای اشخاص آسیب دیده، بدون تبعیض نژادی، قومیتی، مذهبی، سیاسی یا دیگر دلایل.

ماده ۴

اشکال همکاری

همکاری طرفها در چارچوب موافقتنامه حاضر شامل موارد زیر می شود:

- ایجاد و ارتقای سیستم تعامل در حوزه پیشگیری و واکنش به وضعیت اضطرار؛
- تعامل طرفها در مورد پیش بینی و نظارت بر وضعیت اضطرار؛
- اطلاع رسانی (هشدار) در مورد خطر بروز وضعیت اضطرار که ممکن است طرف دیگر را متاثر سازد؛

- امداد رسانی در مورد رفع وضعیت اضطرار؛
- مساعدت لازم برای تجهیز گروه های امداد رسان؛
- تبادل تجربه در زمینه سازماندهی و عملکرد مناسب در وضعیت اضطرار؛
- تبادل اطلاعات، ادبیات علمی- فنی، دستاوردهای تحقیقاتی و تکنولوژی در حوزه پیشگیری و واکنش به وضعیت اضطرار؛
- برگزاری کنفرانس های مشترک، جلسات کاری، جلسات آموزشی، تمرین و نمایشگاه های تخصصی؛
- آموزش تخصصی و ارتقاء کارشناسان در موسسات آموزشی، تبادل کارآموز، استاد، متخصص و کارشناس؛
- فعالیت های دیگر در حوزه پیشگیری و واکنش به وضعیت اضطرار بر طبق توافق طرفها.

ماده ۵

نهادهای ذیصلاح

- (۱) به منظور اجرای این موافقتنامه طرفها نهادهای ذیصلاح ذیل را منصوب می نمایند:
- از طرف جمهوری آذربایجان- وزارت وضعیت فوق العاده جمهوری آذربایجان؛
 - از طرف جمهوری اسلامی ایران- وزارت کشور جمهوری اسلامی ایران (سازمان مدیریت بحران کشور)؛
 - از طرف جمهوری قزاقستان- وزارت وضعیت فوق العاده جمهوری قزاقستان؛
 - وزارت سرمایه گذاری ها و توسعه جمهوری قزاقستان؛
 - از طرف فدراسیون روسیه- وزارت امور دفاع غیرعامل، شرایط فوق العاده و رفع پیامدهای بلایای طبیعی فدراسیون روسیه، وزارت حمل و نقل فدراسیون روسیه؛
 - از طرف ترکمنستان- وزارت دفاع ترکمنستان (اداره وضعیت اضطراری و عملیات امداد و نجات اداره کل دفاع غیر عامل و وضعیت اضطراری)
- (۲) در صورت انتصاب نهاد ذیصلاح دیگری یا تغییر نام آن، طرف در این مورد به امین موافقتنامه جهت اطلاع رسانی به سایر طرفها اطلاع می دهد.

ماده ۶

درخواست امداد رسانی

۱) امداد رسانی بر اساس درخواست کتبی طرف درخواست کننده ارائه می گردد و در موارد استثنایی، درخواست ها می تواند به صورت شفاهی و با تایید کتبی بعدی انجام می گیرد. طرف درخواست کننده اطلاعات ذیل را ارائه می دهد:

الف) محل و زمان وقوع حادثه، گستره آن و وضعیت فعلی منطقه وضعیت اضطرار؛

ب) اقداماتی که تا لحظه درخواست کمک صورت گرفته اند، توصیف دقیق کمک درخواستی و اولویت های موجود برای رفع وضعیت اضطرار.

۲) طرف دریافت کننده درخواست، در اسرع وقت به طرف درخواست کننده در خصوص امکانات خود، میزان و شرایط کمکها و یا عدم امکان کمک رسانی اطلاع می دهد.

۳) طرف درخواست کننده در حد امکان اطلاعات مشخص شده در بند ۱ ماده حاضر را به روز می نماید و فوراً به طرف ارائه کننده ارائه می دهد.

ماده ۷

هماهنگی و تعامل در هنگام وضعیت اضطرار

۱) در قلمرو طرف درخواست کننده هماهنگ سازی، مدیریت و نظارت بر عملیات های گروه های امداد رسان طرف های ارائه کننده، توسط نهاد ذی صلاح طرف درخواست کننده از طریق روسای گروه های امداد رسان انجام می گیرد.

۲) طرف درخواست کننده اطلاعات عملیاتی در مورد شرایط منطقه وضعیت اضطرار و محلی برای سازماندهی ستاد عملیات، مترجمین را در اختیار روسای گروه های امداد رسان قرار می دهد. همچنین طرف درخواست کننده امنیت و ایمنی گروه های امداد رسان را تامین نموده و مرکز بهداشتی و تجهیزات لازم در این خصوص و همچنین تجهیزات ارتباطاتی را در اختیار آنها قرار خواهد داد.

۳) مدت اقامت گروه امدادگران در قلمرو دولت درخواست کننده بر اساس توافق های طرف های ذی ربط تعیین می گردد.

۴) بعد از اتمام عملیات، رئیس گروه امدادرسان گزارشی را در رابطه با فعالیت گروه خود در راستای برطرف کردن وضعیت اضطرار و نتایج کارهای انجام شده به نهادهای ذیصلاح دولت درخواست کننده ارائه می دهد.

ماده ۸

ترانزیت

۱) طرف دولت ترانزیت مساعدت می نماید تا ترانزیت بلا مانع گروه‌های امدادرسان، تجهیزات و وسائل لازم از طریق قلمرو آن مطابق با قوانین دولتها و موازین حقوق بین‌الملل صورت پذیرد و اقدامات اداری و حقوقی لازم برای کمک به زمینه های ذیل را اتخاذ می نماید:

الف) ورود و خروج و استفاده از کلیه وسایل نقلیه که برای مبارزه با وضعیت اضطرار در نظر گرفته شده اند؛

ب) جابجایی سریع گروه‌های امداد رسان، بارها، وسایل و تجهیزات مربوط به رفع وضعیت اضطرار در قلمرو و یا از قلمرو خود؛

۲) دولت اعزام کننده به دولت‌های ترانزیت در مورد مسیر جابجایی گروه‌های امدادرسان و مسیرهای تحویل تجهیزات و وسایل لازم را اطلاع می دهد.

ماده ۹

ورود، خروج و اقامت گروه‌های امدادرسان در قلمرو کشور طرف درخواست کننده

۱) قبل از ورود گروه امدادرسان به قلمرو دولت درخواست کننده و ترانزیت، نهاد ذیصلاح دولت اعزام کننده فهرست اعضای گروه با درج مشخصات و اسناد تشخیص هویت آنها را به دولت طرف درخواست کننده ارسال می کند.

۲) طرف درخواست کننده و طرف دولت ترانزیت مطابق قوانین ملی و تعهدات بین‌المللی خود، طی کردن تشریفات ورود و خروج گروه‌های امدادرسان طرف اعزام کننده را با اولویت تامین می نماید.

۳) اعضای گروه امدادرسان به قلمرو کشور طرف درخواست کننده وارد و یا از قلمرو کشور درخواست کننده یا طرف دولت ترانزیت از طریق گذرگاه های توافق شده

- توسط طرفها با استفاده از اسناد معتبر تشخیص هویت و شناخته شده بدین عنوان توسط دولت طرف درخواست کننده و دولت ترانزیت، خارج می شوند.
- ۴) در صورت لزوم، طرف درخواست کننده و طرف دولت ترانزیت در اسرع وقت نسبت به صدور روادید برای اعضای گروه های امداد رسان اقدام می نماید.
- ۵) نحوه انتقال سگ های امداد رسان همراه گروه های امداد رسان و اقامت آنها در خاک دولت درخواست کننده و دولت ترانزیت، مطابق با قوانین قرنطینه دولت درخواست کننده و دولت ترانزیت تعیین می شود.
- ۶) اعضای گروه های امداد رسان در زمان اقامت خود در قلمرو دولت درخواست کننده و دولت ترانزیت، قوانین داخلی آنها را رعایت می نمایند.
- ۷) طرف درخواست کننده هرگونه مساعدت لازم را برای تسریع در ورود گروه های امداد رسان، تجهیزات و وسایل لازم به منطقه وضعیت اضطرار ارائه می نماید.
- ۸) گروه های امداد رسان باید برای فعالیت مستقل طی مدت حداقل ۷۲ ساعت از لحظه ورود به محل وضعیت اضطرار آمادگی داشته باشند. پس از اتمام این مدت طرف درخواست کننده منابع لازم برای گروه امداد رسان را تامین می نماید به شرط آنکه توافق دیگری در این زمینه توسط طرفها صورت نگرفته باشد.
- ۹) دولت درخواست کننده ایمنی مواد غذایی و وسایل زندگی اولیه که در اختیار گروه امداد رسان قرار گرفته است را تامین می نماید.

ماده ۱۰

استفاده از حمل و نقل هوایی

- ۱) جابجایی گروه های امداد رسان، تجهیزات و وسایل لازم می تواند از طریق هوایی صورت گیرد.
- ۲) در صورت اتخاذ تصمیم مبنی بر استفاده از حمل و نقل هوایی، نهاد ذی صلاح دولت طرف اعزام کننده، نوع و کد رادیویی هواپیما را به دولت طرف درخواست کننده و طرف های ترانزیت اعلام می کند و مسیر پرواز، فرودگاه مقصد، تعداد خدمه، فهرست مسافران با ذکر سمت آنها و نوع بار را مشخص می نماید.
- ۳) پروازها مطابق با مقررات سازمان بین المللی هوایمایی کشوری (ایکائو) و قوانین کشورهای طرفها صورت می گیرد.

۴) هواپیماهای دولت طرف اعزام کننده که مطابق با موافقتنامه حاضر در امدادرسانی مشارکت دارند، از هر نوع پرداخت عوارض ناشی از پرواز، فرود، برخاستن و توقف در زمان اقامت و خدمات ناوبری دولت طرف درخواست کننده و طرفهای ترانزیت معاف می باشند.

۵) بازپرداخت هزینه های مربوط به سوخت و سرویس دهی فنی و حمل و نقل هوایی دولت طرف اعزام کننده بر اساس توافق طرفهای مربوطه صورت می گیرد.

ماده ۱۱

استفاده از حمل و نقل دریایی

۱) جابجایی گروههای امدادرسان، تجهیزات و وسایل لازم می تواند از طریق حمل و نقل دریایی صورت گیرد.

۲) در صورت اتخاذ تصمیم برای استفاده از حمل و نقل دریایی، نهاد ذیصلاح دولت طرف اعزام کننده، نوع کشتی ها، تعداد خدمه، فهرست مسافران با ذکر سمت آنها و نوع بار را به دولت طرف درخواست کننده اعلام می نماید.

۳) حمل و نقل دریایی دولت اعزام کننده که در امدادرسانی مطابق با این موافقتنامه حضور می یابد، از هر نوع عوارض بندری دولت درخواست کننده معاف می باشد.

۴) بازپرداخت هزینه های مربوط به سوخت و سرویس دهی فنی وسایل حمل و نقل دریایی دولت اعزام کننده بر اساس توافق طرفهای مربوطه صورت می گیرد.

ماده ۱۲

ورود، خروج و ترانزیت تجهیزات و وسایل لازم

۱) سرپرست گروه امداد رسانی لیست تجهیزات و وسایل لازم را که برای رفع وضعیت اضطرار وارد کرده و به توافق نهادهای ذیصلاح دولت اعزام کننده و درخواست کننده رسیده است را به ارگانهای گمرکی دولت طرف درخواست کننده و طرف ترانزیت ارائه می دهد.

۲) تجهیزات و وسایل لازمی که مطابق با موافقتنامه حاضر، وارد و خارج می شوند، از عوارض گمرکی، مالیات و هر نوع هزینه معاف می باشند.

۳) تشریفات گمرکی تجهیزات و وسایل لازم، طبق قوانین دولت طرفها و با اولویت صورت می گیرد.

۴) پس از اتمام کار امداد رسانی، تجهیزاتی که به خاک طرف درخواست کننده وارد شده اند (به استثنای آنهایی که کاملاً مصرف شده اند یا از بین رفته اند) باید توسط طرف اعزام کننده خارج شوند. نابودی یا مصرف کامل تجهیزات و توزیع وسایل لازم در بین اشخاص آسیب دیده باید به طور مستند به تایید نهاد ذیصلاح دولت طرف درخواست کننده برسد. در صورتی که بنا بر شرایط خاص، امکان خارج ساختن تجهیزات وجود نداشته باشد، انتقال آنها به دولت طرف درخواست کننده بر اساس توافق طرفها مورد به مورد صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۳

حفظ اطلاعات

اطلاعاتی که در نتیجه فعالیت در چارچوب این موافقتنامه دریافت می شود به استثنای اطلاعاتی که مطابق با قوانین داخلی دولت های طرفها محرمانه می باشد، قابل دسترسی عموم خواهد بود مگر اینکه طرفها به گونه دیگری توافق نمایند.

ماده ۱۴

هزینه های امداد رسانی

۱) بر اساس توافق طرفها، امداد رسانی می تواند به صورت رایگان و یا بازپرداخت شود.

۲) دولت طرف درخواست کننده می تواند در هر زمانی از درخواست خود برای امداد رسانی منصرف شود. این تصمیم در اسرع وقت به اطلاع طرف اعزام کننده می رسد. اگر امداد رسانی به صورت بازپرداخت صورت پذیرد، طرف اعزام کننده حق دارد بازپرداخت هزینه های انجام شده تا زمان انصراف از درخواست را مطالبه نماید.

۳) بیمه اعضای گروه امداد رسان توسط طرف اعزام کننده صورت می پذیرد. هزینه های بیمه ای در صورت امداد رسانی از نوع بازپرداخت جزء هزینه های عمومی امداد رسانی محسوب نمی شوند و قابل بازپرداخت نیستند.

۴) در صورت امداد رسانی به صورت جبرانی، ظرف مدت یک هفته پس از اتمام کار رفع وضعیت اضطرار، نهاد ذیصلاح دولت طرف اعزام کننده، اطلاعات مربوط به حجم امداد رسانی را به نهاد ذیصلاح دولت طرف درخواست کننده گزارش می دهد.

۵) در صورت امداد رسانی به صورت بازپرداخت هزینه ها، نهادهای ذیصلاح دولت های درخواست کننده و اعزام کننده، ظرف یک ماه از تاریخ اتمام کار، سند دو جانبه ای در مورد هزینه های انجام شده در این خصوص تهیه می کنند که حاوی اطلاعاتی در مورد علل و ویژگی های وضعیت اضطرار می باشد. جبران هزینه ها توسط دولت طرف درخواست کننده در طی مدتی که به توافق طرفها رسیده است بر اساس سند دو جانبه هزینه های امداد رسانی صورت می پذیرد.

ماده ۱۵

جبران خسارت در هنگام امداد رسانی

۱) خسارتی که توسط اعضای گروه امداد رسانی به اشخاص حقیقی یا حقوقی در قلمرو دولت درخواست کننده در حین انجام وظایف مرتبط با اجرای این موافقتنامه وارد می شود، توسط طرف درخواست کننده و مطابق با قوانین داخلی آن جبران می شود.

۲) در صورتی که خسارتی از سوی گروه امداد رسانی به اشخاص حقیقی یا حقوقی در قلمرو دولت درخواست کننده به صورت عمد و یا به دلیل بی احتیاطی فاحش وارد کنند و این امر از سوی نهادهای ذیصلاح دولت درخواست کننده احراز شود، ارگان های ذیصلاح کشور درخواست کننده و ارائه کننده، اطلاعات مربوطه را مبادله و اقداماتی را برای جبران خسارات وارده طبق توافق طرفها به عمل می آورند.

ماده ۱۶

ارتباط با دیگر قراردادهای بین المللی

موافقتنامه حاضر لطمه ای به حقوق و وظایف دولتها در قبال دیگر معاهدات بین المللی که عضو آنها محسوب می شوند، وارد نمی سازد.

ماده ۱۷

ارتباط با رژیم حقوقی دریای خزر

هیچ‌کدام از مفاد موافقتنامه حاضر نباید به گونه ای تفسیر شود که بر نتیجه مذاکرات رژیم حقوقی دریای خزر تاثیر بگذارد.

ماده ۱۸

حل و فصل اختلافات

اختلافاتی که در خصوص اجراء یا تفسیر موافقتنامه حاضر بین طرفها بروز می‌کند از طریق رایزنی، مذاکره یا سایر روشهای مسالمت آمیز بر طبق صلاحدید طرفها، حل و فصل می‌شوند.

ماده ۱۹

اصلاحات و الحاقیه‌ها

۱) مفاد این موافقتنامه می‌تواند بر اساس توافق طرفها، اصلاح و تکمیل شوند.
۲) اصلاحات و الحاقیه‌های موافقتنامه حاضر، جزء لاینفکی از آن محسوب می‌شوند و به صورت پروتکل‌های جداگانه مورد توافق قرار می‌گیرند که طبق ترتیبات مقرر در ماده ۲۱ این موافقتنامه، لازم الاجراء می‌شوند.

ماده ۲۰

امین موافقتنامه

امین این موافقتنامه دولت فدراسیون روسیه می‌باشد.

ماده ۲۱

لازم الاجراء شدن

موافقتنامه حاضر، ۳۰ روز پس از دریافت آخرین اعلام کتبی در مورد طی شدن تشریفات داخلی دولتها برای لازم الاجراء شدن آن توسط امین موافقتنامه، لازم الاجراء می‌گردد.

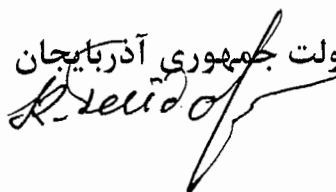
ماده ۲۲

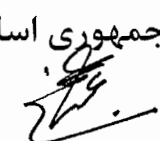
خروج از موافقتنامه

هر یک از طرفها می تواند با اطلاع دادن به امین از این موافقتنامه خارج شود. این موافقتنامه برای آن طرف تا انقضای ۱۲ ماه پس از ارائه درخواست خروج به امین، معتبر باقی خواهد ماند.

این موافقتنامه در تاریخ ۷ مهر ماه ۱۳۹۳ شمسی برابر با ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۴ میلادی در شهر آستراخان در یک نسخه اصلی به زبانهای آذربایجانی، فارسی، قزاقستانی، روسی، ترکمنی و انگلیسی تهیه شده است. همه متون از اعتبار یکسانی برخوردار می باشند.

در صورت بروز اختلاف، طرفها متن انگلیسی را مبنا قرار خواهند داد. نسخه اصلی موافقتنامه حاضر جهت نگهداری به امین سپرده می شود که رونوشت های تصدیق شده آن را به طرفها ارسال خواهد نمود.

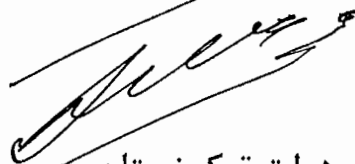
از طرف دولت جمهوری آذربایجان

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف جمهوری قزاقستان

از طرف دولت فدراسیون روسیه

از طرف دولت ترکمنستان

**Каспий теңізінде төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою
саласындағы ынтымақтастық туралы
КЕЛІСІМ**

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын Әзербайжан Республикасының, Иран Ислам Республикасының, Қазақстан Республикасының, Ресей Федерациясының және Түрікменстанның үкіметтері

Каспий маңы мемлекеттері мен олардың халықтары арасындағы достық қарым-қатынасты және ынтымақтастықты негізге ала отырып және олардың одан әрі дамуына өз ұмтылысын атап көрсете отырып;

Біріккен Ұлттар Ұйымының, басқа халықаралық ұйымдардың төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою бойынша көмек көрсету саласындағы рөлін атап көрсете отырып;

Тараптардың бір мемлекетінің күштерімен жойылмайтын және олардың алдын алуда және жоюда Тараптар мемлекеттерінің келіскен әрекеттерін жүзеге асыруды талап ететін табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардың туындау ықтималдығын мойындай отырып;

төтенше жағдайлардан болатын қауіпті сезіне отырып;

2003 жылғы 4 қарашадағы Каспий теңізінің теңіз ортасын қорғау жөніндегі негіздемелік конвенцияның (Тегеран конвенциясының) ережелерін назарға ала отырып;

Каспийдің бірегей экожүйесін сақтау үшін келешек ұрпақ алдындағы жауапкершілікті сезіне отырып;

төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою мәселелерінде ғылыми-техникалық ынтымақтастықты дамытуға ұмтыла отырып;

төмендегілер туралы келісті:

1-бап

Анықтамалар

Осы Келісімде пайдаланылатын терминдердің мынадай мағыналары бар:

«төтенше жағдай» – адам шығынына, адамдардың денсаулығына, қоршаған ортаға және өндірістік және әлеуметтік инфрақұрылым объектілеріне зиян келтіруге, елеулі материалдық шығынға және халықтың тыныс-тіршілік жағдайының бұзылуына әкеп соққан немесе әкеп соғуы мүмкін авариялар, зілзалалар немесе табиғи немесе техногендік сипаттағы апаттар салдарынан туындаған жағдай;

«сұрау салушы Тарап» - басқа Тараптарға көмек көрсету жөніндегі топтарды, жарақтар мен қамтамасыз ету материалдарын жіберу туралы өтінішпен жүгінетін Тарап;

«көмек көрсетуші Тарап» - сұрау салушы Тараптың көмек көрсету жөніндегі топтарды, жарақтар мен қамтамасыз ету материалдарын жіберу туралы өтінішін қанағаттандыратын Тарап;

«төтенше жағдай аймағы» - төтенше жағдай туындаған аудан;

«құзыретті орган» - осы Келісімді іске асыруға байланысты әрекеттерді үйлестіру үшін әрбір тарап тағайындайтын орган;

«төтенше жағдайды жою» - төтенше жағдайлар туындаған кезде жүргізілетін және адамдардың өмірін құтқаруға және денсаулығын сақтауға, қоршаған ортаны қорғауға, залал мен материалдық шығындар мөлшерін азайтуға, сондай-ақ төтенше жағдай аймақтарын оқшаулауға бағытталған авариялық-құтқару және басқа да кезек күттірмейтін жұмыстар;

«көмек көрсету жөніндегі топ» - көмек көрсетуші Тарап көмек көрсету үшін жіберетін, қажетті жарақтармен қамтамасыз етілген мамандар тобы;

«жарақ» - көмек көрсету жөніндегі топтың материалдары, көлік құралдары мен техникалық құралдар, керек-жарақтары мен оның мүшелерінің жеке керек-жарақтары, оның ішінде авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу кезеңінде көмек көрсету жөніндегі топтың тіршілігін

қамтамасыз ету үшін қажетті дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдар;

«қамтамасыз ету материалдары» - төтенше жағдай салдарынан зардап шеккен адамдардың арасында өтеусіз бөліп беруге арналған материалдық құралдар;

«төтенше жағдайлардың алдын алу» - төтенше жағдайлардың туындау және олардың адамдар денсаулығына және қоршаған ортаға әсер ету тәуекелін мүмкін болғанынша барынша азайтуға бағытталған алдын алу іс-шаралары кешені;

«транзит мемлекет» - сұрау салушы Тарап мемлекетін қоспағанда, өз аумағы арқылы көмек көрсету жөніндегі топтар, жарақтар мен қамтамасыз ету материалдары транзитпен жүретін кез келген Тараптардың мемлекеті.

2-бап **Қолдану саласы**

1. Осы Келісім Каспий теңізінде табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған жағдайда Тараптардың өзара іс-қимылын реттейді.

2. Осы Келісім Каспий теңізінде төтенше жағдайлардың алдын алу және/немесе оларды жою мақсатында қолданылады, егер олар қандай да бір Тараптардың мемлекетінің күштерімен жойылмаса, оның салдарынан бұл Тарап басқа Тарапқа немесе Тараптарға көмек сұрап жүгінуге құқылы.

Осы Келісім сұрау салушы Тарап оның мемлекетінің құрлық аумағында туындаған төтенше жағдайлар Каспий теңізіне теріс әсер етуі мүмкін деп пайымдаған жағдайда да қолданылады.

3-бап **Қағидаттар**

Тараптар мынадай:

- 1) теңдік және өзара түсіністік;
- 2) мемлекетшілік деңгейде шешімдерді қабылдау дербестігі;

3) Тараптардың өз мүмкіндіктеріне сәйкес көмек көрсетуі;

4) зардап шеккен адамдар арасында қамтамасыз ету материалдарын нәсілдік, этностық, діни, саяси немесе өзге белгілер бойынша кемсітусіз бөлу қағидаттарын негізге ала отырып, Тараптар мемлекеттерінің заңнамасына және жалпыға бірдей қабылданған халықаралық нормаларға сәйкес төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою саласындағы ынтымақтастықты жүзеге асырады.

4-бап

Ынтымақтастық нысандары

Осы Келісім шеңберінде Тараптардың ынтымақтастығы:

- төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою жөніндегі өзара іс-қимыл жүйесін құруды және жетілдіруді;

- төтенше жағдайларды болжау және олардың мониторингі кезінде Тараптардың өзара іс-қимылын;

- басқа Тараптың мемлекетін қозғауы мүмкін төтенше жағдай туындауының тәуекелі туралы хабарлауды (құлақтандыруды);

- төтенше жағдайларды жою кезінде көмек көрсетуді;

- көмек көрсету жөніндегі топтарды жарактандыруда қажетті жәрдем көрсетуді;

- төтенше жағдай кезінде әрекеттерге дайындықты ұйымдастыру бойынша тәжірибе алмасуды;

- төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою саласында ақпарат, ғылыми-техникалық әдебиет, зерттеу жұмыстарының нәтижелері мен технологиялар алмасуды;

- бірлескен конференциялар, жұмыс кеңестерін, тренингтер мен оқу-жаттығулар, мамандандырылған көрмелер өткізуді;

- оқу орындарында мамандар даярлауды, тағылымдамадан өтушілер, оқытушылар, ғалымдар және мамандар алмасуды;

- Тараптардың келісуі бойынша төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою саласындағы басқа да қызмет түрлерін көздейді.

5-бап

Құзыретті органдар

1. Осы Келісімді іске асыру мақсатында Тараптар мынадай құзыретті органдарды тағайындайды:

Әзербайжан Республикасынан – Әзербайжан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі;

Иран Ислам Республикасынан – Иран Ислам Республикасы Ішкі істер министрлігі (Зілзалаларды басқару жөніндегі ұлттық ұйым);

Қазақстан Республикасынан – Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі, Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі;

Ресей Федерациясынан – Ресей Федерациясы Азаматтық қорғаныс істері, төтенше жағдайлар және дүлей зілзалалар салдарын жою министрлігі, Ресей Федерациясы Көлік министрлігі;

Түрікменстаннан – Түрікменстан Қорғаныс министрлігі (Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар бас басқармасының Төтенше жағдайлар және құтқару жұмыстары басқармасы).

2. Басқа құзыретті органды тағайындаған немесе оның атауы өзгерген жағдайда Тарап бұл туралы Депозитарийге хабарлайды, ол басқа Тараптарды хабардар етеді.

6-бап

Көмек көрсетуге сұрау салу

1. Көмек Тараптың жазбаша сұрау салу негізінде көрсетіледі. Айрықша жағдайларда сұрау салулар кейіннен жазбаша растай отырып, ауызша жүзеге асырылуы мүмкін. Көмек көрсетуге сұрау салуда сұрау салушы Тарап мына ақпаратты:

а) төтенше жағдайдың орнын, туындау уақытын, ауқымын және төтенше жағдай аймағының ағымдағы жай-күйін;

b) сұрау салу кезінде өткізілген іс-шараларды, сұрау салынатын көмектің нақты сипатын, төтенше жағдайды жою кезінде басымдылықтарды белгілеуді көрсетеді.

2. Сұрау салуды алған Тарап қысқа мерзімде сұрау салушы Тарапқа өзінің көмек көрсету мүмкіндіктері, көмек көрсетудің көлемі мен шарттары немесе көмек көрсету мүмкіндіктерінің болмауы туралы хабарлайды.

3. Сұрау салушы Тарап осы баптың 1-тармағында көрсетілген ақпаратты мүмкіндігінше жаңартады және оны дереу көмек көрсетуші Тарапқа береді.

7-бап

Төтенше жағдайлар кезінде үйлестіру және өзара іс-қимыл

1. Сұрау салушы Тарап мемлекетінің аумағында көмек көрсету жөніндегі топтардың әрекеттерін үйлестіруді, оларға басшылық етуді және бақылау жасауды сұрау салушы Тарап мемлекетінің құзыретті органы осы топтардың басшылары арқылы жүзеге асырады.

2. Сұрау салушы Тарап көмек көрсету жөніндегі топтардың басшыларына төтенше жағдай аймағындағы ахуал туралы жедел ақпаратты, жедел штабты ұйымдастыру үшін және аудармашыларға арналған орынды береді, сондай-ақ көмек көрсету жөніндегі топтардың қауіпсіздігін және оларға медициналық қызмет көрсетуді қамтамасыз етеді, оларды байланыс құралдарымен жабдықтайды.

3. Көмек көрсету жөніндегі топтардың сұрау салушы Тарап мемлекетінің аумағында болу мерзімдері тиісті Тараптардың уағдаластығы бойынша айқындалады.

4. Жұмыстар аяқталғаннан кейін көмек көрсету жөніндегі топтың басшысы сұрау салушы Тарап мемлекетінің құзыретті органына өз тобының төтенше жағдайларды жоюға бағытталған іс-қимылдары, жұмыс нәтижелері туралы есеп береді.

8-бап Транзит

1. Транзит мемлекеттің Тарапы өз мемлекетінің заңнамасына және халықаралық құқық нормаларына сәйкес өз мемлекетінің аумағы арқылы көмек көрсету жөніндегі топтардың, жарақтардың, қамтамасыз ету материалдарының кедергісіз транзитіне жәрдемдеседі, сондай-ақ мына:

а) өз мемлекетінің аумағына төтенше жағдайларды жоюға қатысатын барлық көлік құралдары түрлерінің келуіне, онда пайдаланылуына және одан кетуіне;

б) төтенше жағдайларды жою үшін көмек көрсету жөніндегі топтарды, жарақтарды, қамтамасыз ету материалдарын өз мемлекетінің аумағына, аумағы арқылы және аумағынан тез өтуіне жәрдемдесетін қажетті құқықтық және әкімшілік шараларды қолданады.

2. Көмек көрсетуші Тарап транзит мемлекеттердің Тараптарын көмек көрсету жөніндегі топтардың жүру маршруты туралы және жарақтар мен қамтамасыз ету материалдарын жеткізу маршруттары туралы хабардар етеді.

9-бап

Көмек көрсету жөніндегі топтардың сұрау салушы Тарап мемлекеті аумағына кіруі, одан шығуы және онда болуы

1. Сұрау салушы Тарап мемлекетінің және/немесе транзит мемлекет Тарапының аумағына көмек көрсету жөніндегі топтардың келуіне дейін көмек көрсетуші Тараптың құзыретті органы сұрау салушы Тарапқа және/немесе транзит мемлекет Тарапына топ мүшелерінің жеке басын куәландыратын құжаттары деректерін көрсете отырып, олардың тізімін жібереді.

2. Сұрау салушы Тарап және транзит мемлекет Тарапы өз мемлекеттерінің заңнамасына және халықаралық міндеттемелерге сәйкес көмек көрсетуші Тараптың көмек көрсету жөніндегі топтарының кіруіне және шығуына байланысты рәсімдерді бірінші кезекті тәртіппен өткізуді қамтамасыз етеді.

3. Көмек көрсету жөніндегі топтың мүшелері жеке басын куәландыратын және оларды сұрау салушы Тарап мемлекеті мен транзит мемлекет осылай деп танитын, жарамды құжаттар бойынша Тараптар келіскен өткізу пункттері арқылы сұрау салушы Тарап мемлекетінің немесе транзит мемлекет Тарапының аумағына кіреді және аумағынан шығады.

4. Қажет болған жағдайда сұрау салушы Тарап және транзит мемлекет Тарапы көмек көрсету жөніндегі топтар мүшелерінің визаларын қысқа мерзімде ресімдеуді қамтамасыз етеді.

5. Көмек көрсету жөніндегі топтар құрамында қызметтік иттерді өткізу және олардың сұрау салушы Тарап мемлекеті мен транзит мемлекет аумағында болу тәртібі сұрау салушы Тарап мемлекетінің және транзит мемлекеттің карантиндік қағидаларына сәйкес айқындалады.

6. Көмек көрсету жөніндегі топтар мүшелері сұрау салушы Тарап мемлекетінің және транзит мемлекеттің аумақтарында өздерінің болуы уақытында тиісті мемлекеттердің заңнамасын сақтайды.

7. Сұрау салушы Тарап төтенше жағдай аймағына көмек көрсету жөніндегі топтарды, жарақтар мен қамтамасыз ету материалдарын жеделдетіп жеткізу үшін барынша жәрдем көрсетеді.

8. Көмек көрсету жөніндегі топтар төтенше жағдай аймағына келген кезден бастап кемінде 72 сағат уақыт бойы дербес жұмыс істеуге дайын болуға тиіс. Осы уақыт өткеннен кейін сұрау салушы Тарап, егер Тараптар өзгеше келіспеген болса, көмек көрсету жөніндегі топты оның жұмыс істеуі үшін қажетті ресурстармен қамтамасыз етеді.

9. Сұрау салушы Тарап көмек көрсету жөніндегі топқа берілетін тамақ өнімдері мен бірінші кезекте қажетті заттардың қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

10-бап

Әуе көлігін пайдалану

1. Көмек көрсету жөніндегі топтарды, жарақтар мен қамтамасыз ету материалдарын тасымалдау әуе көлігімен жүзеге асырылуы мүмкін.

2. Әуе көлігін пайдалану туралы шешім қабылданған жағдайда көмек көрсетуші Тарап мемлекетінің құзыретті органы сұрау салушы Тарапқа және транзит мемлекеттер Тараптарына әуе кемелерінің типтері мен шақыру белгілерін хабарлайды, ұшу маршрутын, межелі әуежайды, экипаж мүшелерінің санын, жолаушылардың лауазымдық міндеттерін көрсете отырып, олардың тізімін және жүк сипатын көрсетеді.

3. Ұшу Халықаралық азаматтық авиация ұйымының (ИКАО) қағидаларына және Тараптар мемлекеттерінің заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

4. Көмек көрсетуге қатысатын, көмек көрсетуші Тарап мемлекетінің әуе кемелері осы Келісімге сәйкес ұшып өтуі, қонуы, ұшуы, болу уақытында тұруы және сұрау салушы Тарап пен транзит мемлекеттер Тараптарының навигациялық көрсетілетін қызметтері үшін алымдардың барлық түрлерінен босатылады.

5. Көмек көрсетуші Тарап мемлекетінің әуе көлігі отынына және оған техникалық қызмет көрсетілуіне жұмсалған шығыстарды өтеу тиісті Тараптардың келісуі бойынша жүзеге асырылады.

11-бап

Су көлігін пайдалану

1. Көмек көрсету жөніндегі топтарды, жарақтар мен қамтамасыз ету материалдарын тасымалдау су көлігімен жүзеге асырылуы мүмкін.

2. Су көлігін пайдалану туралы шешім қабылдаған жағдайда көмек көрсетуші Тарап мемлекетінің құзыретті органы сұрау салушы Тарапқа кемелердің типтерін, экипаж мүшелерінің санын, жолаушылардың лауазымдық міндеттерін көрсете отырып, олардың тізімін және жүк сипатын хабарлайды.

3. Көмек көрсетуге қатысатын, көмек көрсетуші Тарап мемлекетінің су көлігі осы Келісімге сәйкес сұрау салушы Тарап мемлекетінің порт алымдарының барлық түрлерінен босатылады.

4. Көмек көрсетуші Тарап мемлекетінің су көлігі отынына және оған техникалық қызмет көрсетілуіне жұмсалған шығыстарды өтеу тиісті Тараптардың келісуі бойынша жүзеге асырылады.

12-бап

Жарақтар мен қамтамасыз ету материалдарын әкелу, әкету және олардың транзиті

1. Көмек көрсету жөніндегі топтың жетекшісі сұрау салушы Тарап мемлекетінің және транзит мемлекеттің кеден органдарына көмек көрсетуші және сұрау салушы Тараптар мемлекеттерінің құзыретті органдары келіскен, төтенше жағдайды жою үшін әкелінетін жарақтар мен қамтамасыз ету материалдарының тізбесін ұсынады.

2. Осы Келісімге сәйкес әкелінетін және әкетілетін жарақтар мен қамтамасыз ету материалдары кедендік баждардан, салықтар мен алымдардан босатылады.

3. Жарақтар мен қамтамасыз ету материалдарын кедендік ресімдеу Тараптар мемлекеттерінің заңнамасына сәйкес бірінші кезекті тәртіппен жүзеге асырылады.

4. Көмек көрсету жөніндегі жұмыстар аяқталғаннан кейін сұрау салушы Тарап мемлекетінің аумағына әкелінген жарақ (толық тұтынылғанын немесе жойылғанын қоспағанда) көмек көрсетуші Тараптың әкетуіне жатады. Жарақтың жойылу немесе толық тұтынылу және қамтамасыз ету материалдарының зардап шеккен адамдар арасында бөліну фактісін сұрау салушы Тарап мемлекетінің құзыретті органы құжатпен растауға тиіс. Ерекше мән-жайларға байланысты жарақтарды әкету мүмкін болмаған кезде оларды сұрау салушы Тарапқа беру туралы мәселе әрбір нақты жағдайда Тараптардың келісуі бойынша шешіледі.

13-бап

Ақпаратты қорғау

Тараптар мемлекеттерінің заңнамасына сәйкес жариялауға жатпайтын ақпаратты қоспағанда, осы Келісім шеңберінде қызметті жүзеге асыру нәтижесінде алынған ақпарат, егер Тараптар өзгеше келіспесе, жалпыға қолжетімді болып табылады.

14-бап

Көмек көрсету жөніндегі шығыстар

1. Көмек Тараптардың келісуі бойынша өтеусіз немесе өтемақылы негізде көрсетілуі мүмкін.

2. Сұрау салушы Тарап көмек көрсетуші Тарапты қабылданған шешім туралы дереу хабардар етіп, кез келген уақытта көмек көрсету туралы сұрау салудың күшін жоюы мүмкін. Егер көмек өтемақылы негізінде көрсетілетін болса, көмек көрсетуші Тарап көмек көрсету туралы сұрау салуды кері қайтарып алу кезіне дейін шеккен шығыстарын өтеуді талап етуге құқылы.

3. Көмек көрсету жөніндегі топ мүшелерін сақтандыруды көмек көрсетуші Тарап жүзеге асырады. Өтемақылы негізде көмек көрсетілген жағдайда сақтандыруды ресімдеу жөніндегі шығыстар көмек көрсету жөніндегі жалпы шығыстарға қосылмайды және өтелуге жатпайды.

4. Өтемақылы негізде көмек көрсетілген жағдайда көмек көрсетуші Тарап мемлекетінің құзыретті органы төтенше жағдайды жою жөніндегі жұмыстар аяқталған күннен бастап бір апта мерзімде сұрау салушы Тарап мемлекетінің құзыретті органына көрсетілген көмектің көлемі туралы мәліметтерді береді.

5. Өтемақылы негізде көмек көрсетілген жағдайда сұрау салушы және көмек көрсетуші Тараптар мемлекеттерінің құзыретті органдары жұмыстар аяқталған күннен бастап бір ай мерзімде төтенше жағдай себептері мен сипаттамалары туралы ақпаратты қамтитын, көмек көрсету жөніндегі шығыстар туралы екіжақты акт дайындайды. Шығыстарды

өтеуді сұрау салушы Тарап көмек көрсету жөніндегі шығыстар туралы екіжақты акт негізінде Тараптар келіскен мерзімде жүргізеді.

15-бап

Көмек көрсету кезіндегі залалды өтеу

1. Осы Келісімді орындауға байланысты міндеттерді орындау кезінде көмек көрсету жөніндегі топ мүшелерінің сұрау салушы Тарап мемлекеті аумағындағы заңды немесе жеке тұлғаларға келтірген залалын сұрау салушы Тарап мемлекетінің заңнамасына сәйкес сұрау салушы Тарап өтейді.

2. Егер көмек көрсету жөніндегі топ мүшелері сұрау салушы Тарап мемлекетінің аумағында жеке немесе заңды тұлғаларға қасақана не өрескел абайсыздықта залал келтірген болса және оны сұрау салушы Тарап мемлекетінің тиісті органдары дәлелдесе, сұрау салушы және көмек көрсетуші Тараптар мемлекеттерінің құзыретті органдары тиісті ақпарат алмасады және тиісті Тараптардың келісуі бойынша залалды өтеу жөнінде шаралар қолданады.

16-бап

Басқа халықаралық шарттармен байланыс

Осы Келісім Тараптар мемлекеттері қатысушы болып табылатын басқа халықаралық шарттардан туындайтын Тараптар құқықтары мен міндеттерін қозғамайды.

17-бап

Каспий теңізінің құқықтық мәртебесімен байланыс

Осы Келісім ережелерінің ешқайсысы Каспий теңізінің құқықтық мәртебесі жөніндегі келіссөздердің нәтижесін алдын ала айқындайтын ереже ретінде түсіндірілмейді.

18-бап

Дауларды реттеу

Осы Келісімді қолдануға немесе түсіндіруге қатысты Тараптар арасындағы даулар Тараптардың қалауы бойынша консультациялар, келіссөздер немесе басқа бейбіт амалдармен шешіледі.

19-бап

Өзгерістер мен толықтырулар

1. Осы Келісімнің ережелері Тараптардың уағдаласуы бойынша өзгертілуі немесе толықтырылуы мүмкін.

2. Осы Келісімге өзгерістер мен толықтырулар оның ажырамас бөлігі болып табылады және осы Келісімнің 21-бабында көзделген тәртіппен күшіне енетін жеке хаттамалармен ресімделеді.

20-бап

Депозитарий

Осы Келісімнің Депозитарийі Ресей Федерациясының Үкіметі болып табылады.

21-бап

Күшіне ену

Осы Келісім оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішілік рәсімдердің орындалғаны туралы соңғы жазбаша хабарламаны Депозитарий алған күннен бастап отызыншы күні күшіне енеді.

23-бап

Келісімнен шығу

Тараптардың әрқайсысы осы Келісімнен шығуы туралы Депозитарийді хабардар етіп, одан шыға алады. Бұл Тарап үшін осы

Келісім осындай хабарламаны Депозитарий алған күннен бастап он екі ай өткенге дейін қолданылады.

2014 жылғы 29 қыркүйекте Астрахан қаласында әзербайжан, қазақ, орыс, түрікмен, фарси және ағылшын тілдерінде бір төлнұсқа данада жасалды әрі барлық мәтіндер тең түпнұсқалы болып табылады.

Келіспеушіліктер туындаған жағдайда Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінеді.

Төлнұсқа дана Депозитарийге сақтауға беріледі, ол осы Келісімнің расталған көшірмелерін Тараптарға жібереді.

Әзербайжан Республикасының Үкіметі үшін

Иран Ислам Республикасының Үкіметі үшін

Қазақстан Республикасының Үкіметі үшін

Ресей Федерациясының Үкіметі үшін

Түрікменстан Үкіметі үшін

**Hazar deňzinde adatdan daşary ýagdaýlaryň önüni almak
we ýok etmek babatda hyzmatdaşlyk hakynda
YLALAŞYK**

Mundan beýläk Taraplar diýip atlandyrylýan, Azerbaýjan Respublikasynyň, Eýran Yslam Respublikasynyň, Gazagystan Respublikasynyň, Russiýa Federasiýasynyň we Türkmenistanyň Hökümetleri,

hazarýaka döwletleriniň we olaryň halklarynyň arasyndaky dostluk we hyzmatdaşlyk gatnaşyklaryndan ugur alyp hem-de gatnaşyklary mundan beýläk-de ösdürmegi maksat edinýändiglerini belläp;

adatdan daşary ýagdaýlaryň önüni almak we ýok etmek boýunça kömek bermek babatda Birleşen Milletler Guramasynyň we beýleki halkara guramalarynyň tutýan ornuny belläp;

Taraplaryň biriniň döwletiniň öz güýji bilen ýok edip bolmajak we önüniň alynmagynda we ýok edilmeginde Taraplaryň döwletleriniň ylalaşykly hereketlerini amala aşyrmagy talap edýän tebigy we tehnogen häsiýetli adatdan daşary ýagdaýlaryň ýüze çykmak mümkinçiligini ykrar edip;

adatdan daşary ýagdaýlaryň döredip biljek howpuna düşüňip;

Hazar deňziniň deňiz gurşawyny goramak boýunça 2003-nji ýylyň 4-nji noýabryndaky Çarçuwaly Konwensiýanyň düzgünlerini (Tähran Konwensiýasy) nazara alyp;

Hazar deňziniň özboluşly ekologiýa ulgamynyň goralyp saklanmagy üçin geljekki nesilleriň önündäki jogapkärçilige düşüňip;

adatdan daşary ýagdaýlaryň önüni almak we ýok etmek meselelerinde ylmy-tehniki hyzmatdaşlygy ösdürmäge çalşyp,

şu aşakdakylar barada ylalaşdylar:

1-nji madda

Kesgitlemeler

Şu Ylalaşykda ulanylýan adalgalar:

«adatdan daşary ýagdaý» – tebigy ýa-da tehnogen häsiýetli weýrançylyklaryň, betbagtçylyklaryň ýa-da heläkçilikleriň netijesinde ýüze çykyp, adam pidalaryna, adamlaryň saglygyna, daşky gurşawa, önümçilik we ýaşaýyş-durmuş üpjünçilik ulgamynyň desgalaryna zyýan ýetiren, düýpli maddy

ýitgilere we ilatyň durmuş şertleriniň bozulmagyna getiren ýa-da getirip biljek ýagdaýy;

«kömek sorap ýüz tutýan Tarap» – kömek bermek boýunça toparlary, enjamlary we maddy serişdeleri ibermek barada haýyş bilen beýleki Taraplara ýüz tutýan Tarapy;

«kömek berýän Tarap» – kömek bermek boýunça toparlary, enjamlary we maddy serişdeleri ibermek barada ýüz tutýan Tarapyň haýyşyny kanagatlandyryan Tarapy;

«adatdan daşary ýagdaýyň zolagy» – adatdan daşary ýagdaýyň ýüze çykan ýeriniň sebitini;

«ygtyýarly edara» – şu Ylalaşygy durmuşa geçirmek bilen baglanyşykly hereketleri utgaşdyrmak üçin her Tarapdan belenilýän edarany;

«adatdan daşary ýagdaýlary ýok etmek» – adatdan daşary ýagdaýlar ýüze çykanda adamlary halas etmäge we olaryň saglygyny goramaga, daşky gurşawy goramaga, maddy ýitgileriň we ýeten zyýanyň möçberini azaltmaga, şeýle hem adatdan daşary ýagdaýlaryň zolagyny çäklendirmäge gönükdirilen abatlaýyş-halas ediş we beýleki geçirilýän gaýragoýulmasyz işleri;

«kömek bermek boýunça topar» – kömek bermek üçin kömek berýän Tarapdan ugradylýan, zerur enjamlar bilen üpjün edilen hünärmenler toparyny;

«enjamlar» – awariýa-halas ediş işleriniň geçirilýän döwründe kömek bermek boýunça toparyň durmuş üpjünçiligi üçin zerur bolan maddy, ulag we tehniki serişdeleri, enjamlary we toparyň agzalarynyň şahsy esbaplaryny, şol sanda, derman serişdelerini we lukmançylyk maksatly önümleri;

«maddy üpjünçilik serişdeleri» – adatdan daşary ýagdaýlaryň netijesinde ejir çeken adamlaryň arasynda muzdsuz paýlamak üçin niýetlenen maddy serişdeleri;

«adatdan daşary ýagdaýlaryň önüni almak» – adatdan daşary ýagdaýlaryň döremek töwekgelçiligini we onuň adamlaryň saglygyna we daşky gurşawa täsirini mümkin boldugyça azaltmaga gönükdirilen önüni alyş çäreler toplumyny;

«üstaşyr geçirýän döwlet» – kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletinden başga, öz çäginden kömek bermek boýunça toparlary, enjamlary we maddy üpjünçilik serişdelerini üstaşyr geçirýän islendik Tarapyň döwletini aňladýar.

2-nji madda

Ulanylýan çäkleri

1. Şu Ylalaşyk Hazar deňzinde tebigy we tehnogen häsiýetli adatdan daşary ýagdaýlar ýüze çykanda Taraplaryň bilelikdäki hereketlerini düzgünleşdirýär.

2. Şu Ylalaşyk, eger Hazar deňzinde Taraplaryň haýsydyr biriniň öz döwletiniň güýji bilen ýok edip bolmajak adatdan daşary ýagdaýlar ýüze çykanda olaryň önüni almak we/ýa-da olary ýok etmek maksady bilen ulanylýar we şunuň netijesinde şol Tarapyň beýleki Tarapa ýa-da Taraplara kömek sorap ýüz tutmaga hukugy bardyr.

Şeýle hem, şu Ylalaşyk kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň öz döwletiniň guryýer çäginde ýüze çykan adatdan daşary ýagdaýyň Hazar deňzine zyýanly täsirini ýetirer diýip hasap eden ýagdaýynda ulanylýar.

3-nji madda

Ýörelgeler

Taraplar adatdan daşary ýagdaýlaryň önüni almak we ýok etmek boýunça hyzmatdaşlygy Taraplaryň döwletleriniň kanunçylygyna we umumy ykrar edilen halkara kadalaryna laýyklykda:

- 1) deňlik we özara düşünişmek;
- 2) içeridöwlet derejesindäki çözgütleri kabul etmekte özbaşdaklyk;
- 3) Taraplaryň mümkinçiliklerine laýyklykda kömek bermek;
- 4) üpjünçilik materiallary ejir çeken adamlaryň arasynda olary jynsy, milli, dini, syýasy ýa-da beýleki alamatlary boýunça kemsitmezden paýlamak ýörelgelerine esaslanyp, amala aşyrýarlar.

4-nji madda

Hyzmatdaşlygyň görnüşleri

Şu Ylalaşygyň çäklerinde Taraplaryň hyzmatdaşlygy:

- adatdan daşary ýagdaýlaryň önüni almak we ýok etmek boýunça bilelikdäki hereketleriň ulgamyny döretmegi we kämilleşdirmegi;
- adatdan daşary ýagdaýlary çaklamakda we olara gözegçilik etmekte Taraplaryň bilelikdäki hereketlerini;
- beýleki Tarapyň döwletine täsirini ýetirip biljek adatdan daşary ýagdaýyň döremek töwekgelçiligi barada habar bermegi;

- adatdan daşary ýagdaýlar ýok edilende kömek bermegi;
- kömek bermek boýunça toparlaryň üpjünçiliginde zerur ýardamy bermegi;
- adatdan daşary ýagdaý ýüze çykanda hereket etmäge taýýarlygy guramak boýunça tejribe alyşmagy;
- adatdan daşary ýagdaýlaryň önüni almak we ýok etmek babatda maglumatlary, ylmy-tehniki edebiýatlary, ylmy-barlag işleriniň netijelerini we tehnologiýalary alyşmagy;
- bilelikdäki maslahatlary, iş maslahatlaryny, türgenleşikleri we tälim beriş okuwlaryny, ýöriteleşdirilen sergileri geçirmegi;
- okuw mekdeplerinde hünärmenleri taýýarlamagy, tejribe geçýänleri, mugallymlary, alymlary we hünärmenleri alyşmagy;
- adatdan daşary ýagdaýlaryň önüni almak we ýok etmek babatda Taraplaryň ylalaşmagy boýunça işiň beýleki görnüşlerini göz önünde tutýar.

5-nji madda

Ygtyýarly edaralar

1. Şu Ylalaşygy durmuşa geçirmek maksady bilen, Taraplar şu aşakdaky ygtyýarly edaralary, ýagny:

Azerbaýjan Respublikasyndan – Azerbaýjan Respublikasynyň Adatdan daşary ýagdaýlar boýunça ministrligini;

Eýran Yslam Respublikasyndan – Eýran Yslam Respublikasynyň İçeri işler ministrligini (Heläkçilikleri dolandyrmak boýunça Milli guramany);

Gazagystan Respublikasyndan – Gazagystan Respublikasynyň İçeri işler ministrligini, Gazagystan Respublikasynyň Maýa goýumlary we ösüş boýunça ministrligini;

Russiýa Federasiýasyndan – Russiýa Federasiýasynyň Raýat goranyş işleri, adatdan daşary ýagdaýlar we tebigy betbagtçylyklaryň zyýanly netijelerini ýok etmek boýunça ministrligini, Russiýa Federasiýasynyň Ulaglar ministrligini;

Türkmenistandan – Türkmenistanyň Goranmak ministrligini (Baş raýat goranyşy we adatdan daşary ýagdaýlar müdirliginiň Adatdan daşary ýagdaýlar we halas ediş işleri baradaky müdirligini) belleýärler.

2. Başga ygtyýarly edara bellenen ýa-da onuň ady üýtgedilen ýagdaýda, bu barada Tarap Depozitariýe duýdurýar, ol beýleki Taraplara habar berýär.

6-njy madda

Kömek sorap ýüz tutmak

1. Kömek Tarapyň ýazmaça ýüz tutmasy esasynda berilýär. Aýratyn ýagdaýlarda ýüztutma dil üsti bilen amala aşyrylyp, soňra hat üsti bilen tassyklanylýp bilner. Kömek soralyan Tarap ýüztutmada aşakdaky maglumatlary:

a) adatdan daşary ýagdaýyň döwrän ýerini, wagtyny, möçberini we adatdan daşary ýagdaýyň zolagynyň häzirkä ýagdaýyny;

b) ýüz tutulan wagta çenli geçirilen çäreleri, soralyan kömegiň anyk beýany, adatdan daşary ýagdaýy ýok etmekde ilkinji nobatda ýerine ýetirmeli işleri görkezýär.

2. Ýüztutmasy alan Tarap gysga wagtyň içinde kömek sorap ýüz tutýan Tarapa öz mümkinçilikleri, kömek bermegiň möçberini we şertleri ýa-da kömek bermäge mümkinçiliginiň ýokdugy barada habar berýär.

3. Kömek sorap ýüz tutýan Tarap mümkinçiligine görä şu maddanyň 1-nji bendinde görkezilen maglumatlary tazeläp durýar we kömek berýän Tarapa haýal etmän habar berýär.

7-nji madda

Adatdan daşary ýagdaýlarda hereketleri utgaşdyrmak we hyzmatdaşlyk etmek

1. Kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň çäginde kömek bermek boýunça toparlaryň hereketlerini utgaşdyrmak, olara ýolbaşçylyk we gözegçilik etmek, şol toparlaryň ýolbaşçylarynyň üsti bilen kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň ygtyýarly edarasyny tarapyndan amala aşyrylýar.

2. Ýüz tutýan Tarap kömek bermek boýunça toparlaryň ýolbaşçylaryna adatdan daşary ýagdaýyň zolagyndaky ýagdaý barada dessin maglumaty, dessin dolandyryşy guramak we dilmaçlar üçin ýerleri berýär, şeýle hem, kömek bermek boýunça toparlaryň howpsuzlygyny we lukmançylyk hyzmatyny, olaryň aragatnaşyk serişdelerini üpjün edýär.

3. Kömek bermek boýunça toparlaryň kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň çäginde bolmagynyň möhleti degişli Taraplaryň ylalaşmagy boýunça kesgitlenilýär.

4. İşler tamamlanandan soň, kömek bermek boýunça toparyň ýolbaşçysy kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň ygtyýarly edarasyna öz toparynyň

adatdan daşary ýagdaýlary ýok etmäge gönükdirilen hereketleri we işleriň netijesi barada hasabat berýär.

8-nji madda

Üstaşyr geçirmek

1. Üstaşyr geçiryän döwletiň Tarapy öz döwletiniň kanunçylygyna we halkara hukugynyň kadalaryna laýyklykda kömek bermek boýunça toparlaryň, enjamlaryň we maddy üpjünçilik serişdeleriniň öz çäginden päsgelçiliksiz üstaşyr geçmegine ýardam berýär, şeýle hem:

a) adatdan daşary ýagdaýlaryň ýok edilmegine gatnaşýan ulag serişdeleriniň ähli görnüşleriniň öz döwletiniň çäğine gelmegine, ulanylmagyna we yzyna gitmegine;

b) adatdan daşary ýagdaýlary ýok etmek üçin kömek bermek boýunça toparlaryň, enjamlaryň we üpjünçilik materiallarynyň öz döwletiniň çäginden üstaşyr çalt geçirilmegine ýardam berýän zerur hukuk we dolandyryş çärelerini amala aşyrýar.

2. Kömek berýän Tarap üstaşyr geçiryän döwletiň Tarapyna kömek bermek boýunça toparlaryň hereket etjek hem-de enjamlaryň we üpjünçilik materiallarynyň getiriljek ugurlaryny mälim edýär.

9-njy madda

Kömek bermek boýunça toparlaryň kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň çäğine girmegi, çykmagy we onda bolmagy

1. Kömek bermek boýunça topar kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň we/ýa-da üstaşyr geçiryän Tarapyň döwletleriniň çäklerine gelýänçä, kömek berýän Tarapyň ygtyýarly edarasy kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň we/ýa-da üstaşyr geçiryän Tarapyň döwletlerine topar agzalarynyň şahsyýetini tassyklaýan resminamalar barada maglumatlar görkezilen sanawy iberýär.

2. Kömek sorap ýüz tutýan Tarap we üstaşyr geçiryän döwletiň Tarapy öz döwletleriniň kanunçylygyna we halkara borçnamalaryna laýyklykda, kömek berýän Tarapyň kömek bermek boýunça toparlarynyň döwletiň çäğine girmegi we çykmagy bilen bagly amallaryň ilkinji nobatda geçirilmegini üpjün edýärler.

3. Kömek bermek boýunça toparlaryň agzalary kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň ýa-da üstaşyr geçiryän Tarapyň döwletleriniň çäğine ýa-da çäginden,

Taraplaryň ylalaşan geçiriş nokatlaryndan kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň ýa-da üstaşyr geçirýän Tarapyň döwletleriniň ykrar eden şahsyýeti tassyklaýan hakyky resminamalar boýunça girýärler we çykýarlar.

4. Zerurlyk çykan ýagdaýynda kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň we üstaşyr geçirýän Tarapyň döwletleri kömek bermek boýunça toparlaryň agzalaryna wizalaryň gysga möhletde resmileşdirilmegini üpjün edýärler.

5. Kömek bermek boýunça toparlaryň düzümindäki gulluk itleriniň kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň we üstaşyr geçirýän Tarapyň döwletleriniň çäginde bir ýerden beýleki ýere geçmeginiň we bolmagynyň tertibi kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň we üstaşyr geçirýän Tarapyň döwletleriniň karantin düzgünlerine laýyklykda kesgitlenilýär.

6. Kömek bermek boýunça toparlaryň agzalary kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň ýa-da üstaşyr geçirýän Tarapyň döwletleriniň çäginde bolan wagtlarynda degişli döwletleriň kanunçylygyny berjaý edýärler.

7. Kömek sorap ýüz tutýan Tarap kömek bermek boýunça toparlary, enjamlary we üpjünçilik materiallaryny adatdan daşary ýagdaýyň dörän zolagyna tiz wagtda eltmek üçin hemmetaraplaýyn ýardam berýär.

8. Kömek bermek boýunça toparlar adatdan daşary ýagdaýyň dörän zolagyna gelen pursadyndan başlap, 72 sagatdan az bolmadyk wagtyň dowamynda özbaşdak işlemäge taýýar bolmaly. Şu wagtyň geçmegi bilen, Taraplar başga ýagdaýy önünden göz önüne tutmadyk bolsalar, kömek sorap ýüz tutýan Tarap kömek bermek boýunça topary onuň işlemegi üçin zerur bolan serişdeler bilen üpjün edýär.

9. Kömek sorap ýüz tutýan Tarap kömek bermek boýunça topara berilýän iýmit önümleriniň we ilkinji nobatda, zerur bolan serişdeleriň howpsuzlygyny üpjün edýär.

10-njy madda

Howa ulaglaryny ulanmak

1. Kömek bermek boýunça toparlary, enjamlary we üpjünçilik materiallaryny daşamak howa ulaglarynda amala aşyrylyp bilner.

2. Howa ulaglaryny ulanmak barada karar kabul edilen ýagdaýynda, kömek berýän Tarapyň döwletiniň ygtyýarly edarasy kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň we üstaşyr geçirýän Tarapyň döwletlerine howa gämileriniň görnüşlerini we çagyryş yşaratlaryny, uçuşyň ugruny, barmaly howa menziline,

ekipažyň agzalarynyň sanyny, ýolagçylarynyň wezipe borçlaryny görkezmek bilen, olaryň sanawyny we ýüküň görnüşlerini habar berýär.

3. Uçuşlar Halkara raýat awiasiyasy guramasynyň (IKAO) düzgünlerine we Taraplaryň döwletleriniň kanunçylygyna laýyklykda amala aşyrylýar.

4. Şu Ylalaşyga laýyklykda, kömek berýän Tarapyň döwletiniň kömek bermäge gatnaşýan howa gämileri, kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň we üstaşyr geçirýän Tarapyň döwletleriniň üstaşyr uçup geçmek, uçmak, gonmak, bolýan wagty durmak we uçuş-gonuş hyzmatlary üçin alýan ýygymlarynyň ähli görnüşlerinden boşadylýar.

5. Kömek berýän Tarapyň döwletiniň howa gämileriniň ýangyç we tehniki hyzmat üçin çykajylarynyň öwezini dolmak degişli Taraplaryň ylalaşmagy boýunça amala aşyrylýar.

11-nji madda

Suw ulaglaryny ulanmak

1. Kömek bermek boýunça toparlary, enjamlary we üpjünçilik materiallaryny daşamak suw ulaglarynda amala aşyrylyp bilner.

2. Suw ulaglaryny ulanmak barada karar kabul edilen ýagdaýynda, kömek berýän Tarapyň döwletiniň ygtyýarly edarasy kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletine suw gämileriniň görnüşlerini, ekipažynyň agzalarynyň sanyny, ýolagçylarynyň wezipe borçlaryny görkezmek bilen, olaryň sanawyny we ýüküň görnüşlerini habar berýär.

3. Şu Ylalaşyga laýyklykda, kömek berýän Tarapyň döwletiniň kömek bermäge gatnaşýan suw ulaglary kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň port ýygymlarynyň ähli görnüşlerinden boşadylýar.

4. Kömek berýän Tarapyň döwletiniň suw ulaglarynyň ýangyç we tehniki hyzmat üçin çykajylarynyň öwezini dolmak degişli Taraplaryň ylalaşmagy boýunça amala aşyrylýar.

12-nji madda

Enjamlary we üpjünçilik materiallaryny getirmek, alyp gitmek we üstaşyr geçirmek

1. Kömek bermek boýunça toparyň ýolbaşçysy kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň we üstaşyr geçirýän Tarapyň döwletiniň gümrük gulluklaryna kömek berýän we kömek sorap ýüz tutýan Taraplaryň

döwletleriniň ygtyýarly edaralary bilen ylalaşylan, adatdan daşary ýagdaýy ýok etmek üçin getirilýän enjamlaryň we üpjünçilik materiallarynyň sanawyny berýär.

2. Şu Ylalaşyga laýyklykda getirilýän we alnyp gidilýän enjamlar we üpjünçilik materiallary gümrük paçalaryndan, salgytlardan we ýygymlardan boşadylýar.

3. Enjamlary we üpjünçilik materiallaryny gümrük taýdan resmileşdirmek Taraplaryň döwletleriniň kanunçylygyna laýyklykda ilkinji nobatda amala aşyrylýar.

4. Kömek bermek boýunça işler tamamlanandan soň, kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň çägene getirilen enjamlar (doly ulanylandyndan ýa-da ýok edileninden başgasy) kömek berýän Tarapyň alyp gitmegine degişlidir. Enjamlaryň doly ulanylandygy ýa-da ýok edilendigi hem-de üpjünçilik materiallary ejir çeken adamlaryň arasynda paýlanandygy kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň ygtyýarly edarasy tarapyndan resmi taýdan tassyklanylmalýdyr. Enjamlary aýratyn ýagdaýlar sebäpli alyp gitmek mümkinçiligi bolmadyk halatynda, olary kömek sorap ýüz tutýan Tarapa bermek meselesi her bir anyk ýagdaýda Taraplaryň ylalaşmagy boýunça çözülýär.

13-nji madda

Maglumatlary goramak

Taraplaryň döwletleriniň kanunçylygyna laýyklykda aýan etmäge degişli däl maglumatlardan başga, şu Ylalaşygyň çäklerinde amala aşyrylan işleriň netijesinde alnan maglumatlar, eger Taraplar başga ylalaşyga gelmedik bolsa, hemmelere elýeterli bolup durýar.

14-nji madda

Kömek bermek boýunça çykdaýjylar

1. Kömek Taraplaryň ylalaşmagy boýunça muzdsuz ýa-da öwezini dolmak esasynda berlip bilner.

2. Kömek sorap ýüz tutýan Tarap, kömek berýän Tarapa kabul edilen çözügüt barada haýal etmän habar berip, islendik wagt kömek bermek boýunça ýüztutmany ýatyryp biler. Eger kömek öwezini dolmak esasynda berlen bolsa, kömek berýän Tarap kömek bermek boýunça ýüztutmanyň ýatyrylan wagtyna çenli çeken çykdaýjylarynyň tölenmegini talap etmäge haklydyr.

3. Kömek bermek boýunça toparyň agzalaryny ätiýaçlandyrmagy kömek berýän Tarap amala aşyrýar. Kömek öwezini dolmak esasynda berlen ýagdaýynda, ätiýaçlandyrmagy resmileşdirmek boýunça çykdaýylar kömek bermek boýunça umumy çykdaýylara goşulmaýar we öwezini dolmaga degişli däldir.

4. Kömek öwezini dolmak esasynda berlen ýagdaýynda, kömek berýän Tarapyň döwletiniň ygtyýarly edarasy adatdan daşary ýagdaýy ýok etmek boýunça işleriň tamamlanan senesinden soň, bir hepde möhletde ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň ygtyýarly edarasyna berlen kömegiň möçberi barada maglumat berýär.

5. Kömek öwezini dolmak esasynda berlen ýagdaýynda, kömek sorap ýüz tutýan we kömek berýän Taraplaryň döwletleriniň ygtyýarly edaralary işleriň tamamlanan senesinden soň, bir aý möhletde adatdan daşary ýagdaýyň sebäpleri we häsiýetnamalary baradaky maglumatlary öz içine alýan kömek bermek boýunça çykdaýylaryň ikitaraplaýyn güwänamasyny taýýarlaýarlar. Çykdaýylaryň öwezini dolmagy kömek bermek boýunça çykdaýylaryň ikitaraplaýyn güwänamasynyň esasynda, Taraplaryň ylalaşan möhletinde kömek sorap ýüz tutýan Tarap amala aşyrýar.

15-nji madda

Kömek berlende ýetirilen zyýanyň öwezini dolmak

1. Kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň çäginde şu Ylalaşygy ýerine ýetirmek bilen baglanyşykly işler ýerine ýetirilende, kömek bermek boýunça toparyň agzalary tarapyndan edara görnüşli ýa-da şahsy taraplara ýetirilen zyýanyň öwezini dolmagy kömek sorap ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň kanunçylygyna laýyklykda kömek sorap ýüz tutýan Tarap amala aşyrýar.

2. Eger kömek bermek boýunça toparyň agzalary tarapyndan ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň çäginde şahsy ýa-da edara görnüşindäki taraplara bilkastlaýyn ýa-da gödek seresapsyzlyk zerarly zyýan ýetirilen ýagdaýynda hem-de kömek sorap bu ýüz tutýan Tarapyň döwletiniň degişli edaralary tarapyndan subut edilen bolsa, kömek sorap ýüz tutýan we kömek berýän Taraplaryň döwletleriniň ygtyýarly edaralary öz aralarynda degişli maglumatlary alyşýarlar we degişli Taraplaryň ylalaşmagyna laýyklykda ýetirilen zyýanyň öwezini dolmak boýunça çäre görýärler.

16-njy madda

Beýleki halkara şertnamalary bilen baglanyşyklylyk

Şu Ylalaşyk Taraplaryň öz döwletleri gatnaşyjysy bolup durýan beýleki halkara şertnamalaryndan gelip çykýan hukuklaryna we borçnamalaryna täsir etmeýär.

17-nji madda

Hazar deňziniň hukuk ýagdaýy bilen baglanyşyklylyk

Şu Ylalaşygyň hiç bir düzgünleri Hazar deňziniň hukuk ýagdaýy boýunça gepleşikleriň netijesini öňünden kesgitleýän hökmünde düşündirilmeýär.

18-nji madda

Jedelleri düzgünleşdirmek

Şu Ylalaşygy ulanmak ýa-da düşündirmek bilen bagly Taraplaryň arasyndaky jedeller Taraplaryň garamagy boýunça geňşmeler, gepleşikler ýa-da beýleki parahatçylykly serişdeler arkaly çözülýär.

19-njy madda

Üýtgetmeler we goşmaçalar

1. Şu Ylalaşygyň düzgünleri Taraplaryň ylalaşmagy boýunça üýtgedilip ýa-da olara goşmaçalar girizilip bilner.
2. Şu Ylalaşyga girizilýän üýtgetmeler we goşmaçalar onuň aýrylmaz bölegi bolup durýar we şu Ylalaşygyň 21-nji maddasynda göz önünde tutulan tertipde güýje girýän aýratyn teswirnamalar arkaly resmileşdirilýär.

20-nji madda

Depozitariý

Russiýa Federasiýasynyň Hökümeti şu Ylalaşygyň Depozitariýsi bolup durýar.

21-nji madda

Güýje girmegi

Şu Ylalaşyk, onuň güýje girmegi üçin zerur bolan içerki döwlet amallarynyň ýerine ýetirilendigi barada soňky ýazmaça habaryň Depozitariý tarapyndan alnan senesinden soň, otuzynjy gün güýje girýär.

22-nji madda

Ylalaşykdan çykmak

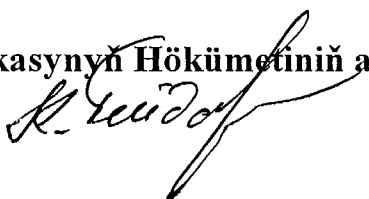
Her bir Tarap, Depozitarini habarly edip, şu Ylalaşykdan çykyp biler. Şu Ylalaşyk Depozitariý tarapyndan şeýle habaryň alnan senesinden on iki aý geçýänçä şol Tarap üçin hereket eder.

Astrahan şäherinde 2014-nji ýylyň 29-njy sentýabrynda azerbaýjan, gazak, rus, türkmen, pars we iňlis dillerinde bir asyl nusgada amal edildi, özi hem ähli ýazgylaryň birmeňzeş güýji bardyr.

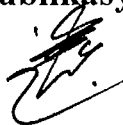
Çaprazlyklar ýüze çykan ýagdaýynda Taraplar iňlis dilindäki ýazga ýüzlenýärler.

Asyl nusga saklamak üçin Depozitariýe tabşyrylýar, ol bolsa Taraplara şu Ylalaşygyň tassyklanany nusgalaryny iberýär.

Azerbaýjan Respublikasynyň Hökümetiniň adyndan

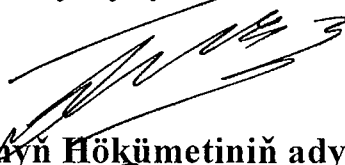
Eýran Yslam Respublikasynyň Hökümetiniň adyndan

Gazagystan Respublikasynyň Hökümetiniň adyndan

Russiýa Federasiýasynyň Hökümetiniň adyndan

Türkmenistanyň Hökümetiniň adyndan

